

*Temps de dones,
dones en el temps*

Suna
valle

INTERSINDICAL
done

STES
Organización de Mujeres
INTERsINDICAL

INTERsINDICAL
Organización de Mujeres
CONFEDERACIÓN

STEPV
Organización de Mujeres
INTERsINDICAL

INTERsINDICAL
Organización de Mujeres
dones

[illegible]

Dones a l'EDUCACIO

2027

TOTES
PER A

ESCOLA
Pública

Pioneres

Dones a l'EDUCACIÓ

MARÍA DE MAEZTU

"Soc feminista, m'avergonyiria de no ser-ho, perquè trec que tota dona que pensa ha de sentir el desig de col·laborar, com a persona, en l'obra total de la cultura humana."

laescolaenlarepublica.es

FÁTIMA MUHAMMAD AL-FIHRI

"Va fundar una madrasa considerada la primera institució d'educació superior del món, encara operativa en l'actualitat i coneguda com a Universitat de Qarawiyyin a Fes, el Marroc."

wikipedia

GABRIELA MISTRAL

"Va treballar com a professora en diverses escoles, es va convertir en una important pensadora respecte al paper de l'educació pública."

wnmagazin.com

Gener 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

1900 Naix Pilar Lustau Ortega, professora numerària d'òrgan al Conservatori de Granada.

2

2022 S'aprova a Galdia el primer protocol d'actuació sobre delictes sexuals, dirigit per la magistrada gallega i feminista Ana López-Suevos.

3

1831 Naix Savitribai Phule, primera mestra de l'Índia. Va fundar una xarxa d'escoles per a xiquetes i dones de llogarets voltants.

4

1956 Naix Evelia Déniz Naranjo a Las Palmas, sindicalista, mestra i compromesa amb el feminisme del sindicat STEC-IC.

5

1875 Naix Melchora Herrero Ayora a Villarlengo (Terol), mestra, pedagoga i escriptora. 1902 Naix a Viveiro Maruja Mallo, qui va participar en les Missions Pedagògiques acostant l'art i la cultura al poble des d'una visió emancipadora.

6

1905 Naix a A Corunya Lolita Díaz Ballo, pintora i professora gallega, primera dona membre de la Reial Acadèmia Gallega de Belles Arts.

7

1948 Mor Marta de Maeztu; la seua tasca educativa i cultural va contribuir a l'impuls de la participació de les dones en l'educació superior.

8

1996 Mor Carmen Conde Abellán, poeta, dramaturga i mestra. En 1931 va fundar la Universitat Popular de Cartagena.

9

1925 És triada com a alocidessa de Portas (Pontevedra) Concepción Pérez Iglesias, mestra de l'escola d'esta localitat.

10

1897 Naix Joaquina Eguaras Ibáñez, primera dona professora de la Universitat de Granada.

11

1992 Naix Mre Teresa Martínez Romero, docent i investigadora en Ciències de l'Esport en la UMU.

12

1973 Naix Valeria Flores a Buenos Aires, escriptora, mestra i activista feminista.

13

1967 Naix Mar Romera Morón, mestra llicenciada en pedagogia i psicopedagogia.

14

1949 Es reconeix el dret al vot de les dones xilenes gràcies a l'activisme de dones com Elena Caffarena i Amanda Labarca.

15

1955 Naix Carmen Guerrero Villalba, doctora en Història de l'Art i pedagoga a través de l'art i de la història de les dones.

16

1994 Mor Concepción Sainz-Arnoz, destacada mestra burgesa de l'educació rural.

17

1944 Naix Sara Barceló, professora al Liceu Carraoense de Guadalupe i compromesa amb el medi ambient. 1911 Naix a Cambeados Nieves Fariza Alonso, docent i sindicalista gallega, pionera en la defensa dels drets de les dones.

18

2018 Mor Concha Tresmonte, pandetera experta i gran coïnxidora i transmissora de la cultura tradicional asturiana.

19

1977 Naix Sara Giménez Giménez, advocada, activista i política; directora general de la Fundació Secretariat Cítano.

20

2023 Culmina a Bilbao el Congrés Emakumeak, dedicat a la economia feminista i a l'agenda de la igualtat real.

21

1928 Margarita Comas Camps defensa la seua tesi doctoral i obté el títol de doctora en Ciències Naturals.

22

1939 Naix Mercedes Trujillo, fundadora del Col·lectiu d'Educació de Persones Adultes «Carmen Conde» i participant activa del projecte Educació Alliberadora.

23

1787 Naix Emma Hart Willard, activista estatunidenca dels drets de les dones que va dedicar la seua vida a l'educació.

24

1982 Naix Laura Pérez de la Vega a Burgos, especialista en Educació Especial i coordinadora de l'Associació per a la Defensa de la Dona «La Rueda».

25

1975 Naix Mre José Giménez Acón, responsable actual de l'Organització de Dones d'ISTA. 1976 Naix Carmen Ruiz Repollo a Còrdova, sociòloga especialitzada en violència de gènere en adolescents i joves.

26

1944 Naix Angela Davis a Alabama (EUA); va ser una filòsofa, política feminista marxista i antirracista.

27

1958 Naix Dolores Lorente Martí, docent de l'escola rural i referent en els moviments de renovació pedagògica en l'àmbit rural de zones de la Regió de Múrcia.

28

1935 Islàndia legalitza l'avortament, i es converteix en el primer país occidental a fer este pas.

29

1966 Mor a Pontevedra Josefa Iglesias Vilarelle, mestra i pedagoga, autora del primer mètode de lectura escrit en gallec.

30

1881 Naix Martina Casiano y Mayor. Va escriure *Experimentos de Física*, primer llibre de text escrit per una dona exclusivament des d'una perspectiva experimental de l'ensenyament de les Ciències Físiques.

31

1870 Naix Maria Montessori, pedagoga creadora del Mètode Montessori. 1959 Naix Isabel Cobo Molina, qui ha format part de moviments de renovació pedagògica.

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERINDUCIAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTERINDUCIAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTERINDUCIAL
dones

Mestres transformadores

Dones a l'EDUCACIÓ

ROSA SENSAT

"L'escola ha de modificar les seues tendències para adaptar-se a les necessitats del present i a les que es dibuixen en els horitzons de l'esdevenir."

ipnologia.com

ANTÍA CAL VÁZQUEZ

"Va contribuir de manera decisiva a la producció de materials pedagògics en gallec."

wikipedia

MARÍA MONTESSORI

"Ensenyar ensenyant, no corrent."

Febrer 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

2014 Mobilització del «Tren de la Llibertat», on milers de dones es van manifestar contra la reforma restrictiva de la llei de l'avortament.

2

1862 Naix Concepción Alexandre Ballester a València; va ser mestra, metgessa, activista, feminista, sufragista i científica espanyola.

3

1954 Naix Rosa Pehalver Pérez. Va elaborar per a l'Institut de la Dona de la Regió de Múrcia el primer llibre dedicat a l'anàlisi del sexisme en els llibres de text.

4

1749 Naix Josefa Amar i Borbón a Saragossa, pedagoga i escriptora de la Il·lustració.

5

1939 Naix a Vigo María Xosé Queizán, escriptora, catèrtrica de llengua i literatura gallega i figura rellevant del feminisme.

6

DIÀ INTERNACIONAL DE LA TOLERÀNCIA ZERO amb la MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA

1881 Naix Anna Rubiès, mestra, pedagoga i escriptora catalana.

7

1979 Naix Tawakkul Karman, periodista i activista per la lluita no violenta dels drets de les dones. 2009 Margarita Ledo ingressa en la Reial Acadèmia Gallega.

8

1958 Naix Marina Silva (María Osmarina Silva) a Rio Branco; és política, ecologista i pedagoga.

9

1944 Naix Manuela Carmena Castrillo a Madrid; és advocada laboralista, magistrada, jutgessa i política. 2019 Mor Aina Moll a Palma, qui va ser una destacada filòloga menorquina.

10

DIÀ INTERNACIONAL DE LES DONES I LES XIQUETES EN LA CIÈNCIA

1966 Naix Margalida Pons i Jaume a Palma, escriptora, poeta i professora universitària mallorquina.

11

1990 Mor Clara González de Behringer, educadora, advocada, política i feminista panamenya.

12

1988 Naix Clara Campomar a Madrid; va ser advocada, escriptora, política i defensora dels Drets de les Dones.

13

1956 Mor Ernestina Otero Sestelo a Redondela, mestra i pedagoga. Va ser una de les pioneres en la formació de docents i en la coeducació, i va ser repressaliada després del colp franquista.

14

1946 Enriqueta Otero Blanco. 19 anys a la presó per ser mestra, comunista, guerrillera antifranquista i feminista. 2024 Pilar Ouder rep el I Reconeixement de la Càtedra d'Estudis de Gènere Clara Campomar.

15

1874 Naix Faustina Álvarez García a Lleó, primera dona inspectora per oposició d'Ensenyament Primari i fundadora, en 1914, de la Mutualitat Escolar de Xiquetes a Astúries.

16

1933 Naix Susan Sontag, influent intel·lectual, escriptora i esgassista nyandó amb perspectiva de gènere des d'una mirada crítica.

17

1905 Naix Rózsa Péter a Budapest. Va estudiar matemàtiques i va obtenir plaça com a educadora en una època difícil per a les dones.

18

1957 Naix Carmen Agulló Díez a València, investigadora especialitzada en història educativa valenciana, especialment durant la II República i el franquisme.

19

1884 Naix Elisa López Velasco, mestra malaguenya que va col·laborar amb les Missions Pedagògiques.

20

1972 Mor Maria Goeppert-Mayer, física estatunidenca d'origen alemany i segona dona guanyadora del Premi Nobel de Física.

DIÀ INTERNACIONAL de la llengua de la MATERNA

22

DIÀ EUROPEU per la igualtat salarial entre dones i homes

23

1787 Naix Emma Hart Willard; va ser activista estatunidenca dels Drets de les Dones, escriptora i dedicada a l'educació.

24

Es commemora el Dia de la Dona Paraguaiana, on se celebra la valentia i la contribució de les dones en la Guerra de la Triple Aliança.

25

1972 Naix Mª Teresa Giménez Acón, qui ha sigut responsable de l'Organització de Dones d'ISTA.

26

1910 Naix Enriqueta Otero Blanco a Lugo, mestra, militant comunista, guerrillera antifranquista i feminista.

27

1964 Mor Anna Julia Haywood, escriptora i educadora estatunidenca que va fundar la Lliga de les Dones de Color a Washington.

28

1892 Naix Augusta Savage, docent, artista i activista en la lluita social pels drets de la comunitat afroamericana.

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTERSINDICAL
dones

Mestres i pedagogues en la República

Dones a l'EDUCACIÓ

JUSTA FREIRE

"Transformeu
eixes aules!
Ensenyen a viure,
no sols a estudiar."

**AURELIA
GUTIÉRREZ
BLANCHARD**

"Primera directora
interina en la
1a Escola de
Magisteri
Primari de
Melilla."

wikipedia

**CARMEN
CONDE**

"No som, com alguns
creuen, per ser feministes,
enemigues de l'home...
Però som enemigues de
les injustícies de certes
lleis fetes pels homes."

Març 2027

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1978 Naix M ^a José Martín, docent i fundadora de Cieza en Red, organització per a la protecció de la infància. Naix Lola López-Caniego, professora de Sociologia en la UCLM i feminista compromesa.	1980 Naix Marta Barbeito Cerviño, pedagoga, traductora, lingüista, escriptora i professora gallega. Va lluitar pel bilingüisme educatiu i per la igualtat de la dona en l'educació.	1976 El moviment feminista d'Euskal Herria reivindica el paper de les dones en les vagues com a part activa de la lluita obrera.	1873 Naix Benita Asas Manterola, mestra i presidenta de l'ANME, on va lluitar pel sufragi femení i contra les lleis que subordinaven la dona.	1952 Naix Pepa Martínez, docent i cofundadora de l'Associació de Memòria Històrica de Cartagena. 1949 Naix Carmen Rueda, premiada pel seu treball dedicat a les dones republicanes de Jaén.	1972 Naix Hanan Al-Hirob, mestra palestina que treballa amb xiquetes i xiquets traumatitzats per la violència. 1963 Naix Fina Luocera, mestra voluntària en el Proyecto Ilusión de Cartagena.	1888 Naix M ^a Teresa Obregon Zamora a Costa Rica; va ser educadora i una de les primeres dones que va defensar la necessitat d'una educació sexual.
DIA INTERNACIONAL DE LES DONES 1926 Naix Josefina de Aldecoa a Lleó, escriptora i pedagoga.	1977 Primera trobada de les Mestres Membres del Consell Educatiu de Castella i Lleó, moviment de Renovació Pedagògica.	1898 Naix Josephine Groves, activista que va lluitar per la inclusió de les xiquetes afroamericanes en el moviment Girl Scouts.	1904 Naix Hilde Bruch, metgessa i psicoanalista que va fugir de l'Alemanya nazi i va ser experta en psicologia femenina.	1995 Naix Ana Cristina Bello Ruiz, docent i activista per la memòria històrica a la Regió de Múrcia. 1951 Naix M ^a Dolores Ramos, docent especialista en Història de les Dones.	1858 Gregoria Brun rep un premi a Saragossa pels seus serveis en l'ensenyança. 1956 Naix Pura Sánchez, investigadora granadina sobre la repressió de les dones durant el franquisme.	1898 Naix Matilde Casanova a Sevilla; mestra que animava les xiquetes a estudiar i a valdre's per si mateixes. 2024 Pilar Cuder rep el I Reconeixement de la Càtedra d'Estudis de Gènere Clara Campoamor.
1883 Naix Josefa Úriz Pi, mestra, pedagoga i activista política espanyola que va ser militant del Partit Comunista.	1962 Naix Marta José Campillo, professora de Filosofia impulsora de projectes d'igualtat i de l'ecofeminisme des de les ciències i les arts.	1877 Naix Marta Balbín a Caravia (Astúries); va ser mestra i escriptora en llengua asturiana.	1962 Naix M ^a Joaquina Sánchez, professora de Formació i Orientació Laboral, feminista i sindicalista, defensora de l'escola pública.	1946 Mor Matilde de la Torre Gutiérrez, periodista, escriptora, pedagoga i política socialista càntabra; va ser impulsora de les Cases Campesines a Cantàbria.	2001 Mor Dora Aiono, primera dona cubana a rebre el Premi Nacional de Literatura.	DIA INTERNACIONAL DE L'ELIMINACIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ RACIAL
1935 Aniversari del Sufragi Femení a Puerto Rico, aconseguit després d'anys de lluita d'activistes i sufragistes.	1956 Naix Carmen Díaz Simón, pedagoga que va integrar l'educació per a la pau i el feminisme en la pràctica docent. 1937 Mor M ^a Fuenoista Moreno, qui va pertànyer a l'Associació de Treballadors de l'Ensenyança.	1912 Naix Dorothy Height, reconeguda activista estatunidenca pels drets civils i de les dones.	1934 Naix Gloria Marie Steinem a Toledo (Ohio); va ser activista dels drets de les dones.	1963 Naix Berta Piñán a Astúries, professora, escriptora i política compromesa amb el feminisme i l'oficialitat de l'asturià.	1905 Naix Carlota O'Neill de Lamo a Madrid; escriptora, dramaturga i periodista feminista, republicana i molt lligada a Melilla. 1952 Naix Teresa Meana, filòloga i professora asturiana, experta en llenguatge inclusiu.	1895 Naix Àngela Ruiz Robles, mestra, escriptora i inventora lleonesa. 1915 Mor Isabel Muñoz-Caravaca, mestra, periodista, activista obrera, ecologista i feminista.
1809 Naix Flora Tristán; va ser una de les grans fundadores del feminisme modern i la seva obra va vincular l'emancipació de la dona amb la lluita obrera.	1969 Naix Alicia Magaña Sintes, Balears. 2022 Mor Aníbal Cal (Ponferrada), gran renovador de l'educació gallega contemporània. DIA INTERNACIONAL DE LES TREBALLADORES DE LA LLAR	1932 Naix Julia Rodríguez Hernández, mestra (Oriola) compromesa amb la Memòria Històrica.				

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTER SINDICAL
dones

Mestres en l'exili

Dones a l'EDUCACIÓ

JOSEFA ÚRIZ PI

"Els seus moderns plantejaments pedagògics van escandalitzar les forces reaccionàries de la capital catalana."

educomunicacion.es

MARÍA LUISA NAVARRO MARGATÍ

"Va ser professora del col·legi Nacional de Sordmuts i cecs. Després de la guerra es va exiliar amb la seva família a La Gran Bretanya i posteriorment a l'Argentina."

wikipedia

MARGARITA COMAS CAMPS

Pedagoga i biòloga vinculada a la Institució Lliure d'Ensenyament i autora de "La coeducació dels sexes".

wikipedia

Abril 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

				1	2	3	4
				1959 Naix Consol Aguilar Ródenas a Castelló de la Plana; la seva pràctica docent ha estat estretament lligada a la investigació i a la implementació de projectes educatius en la formació inicial del professorat.	1929 Naix Elena Gianini, pedagoga i escriptora italiana, autora del llibre <i>Dalla parte delle bambine</i> (Al costat de les xiquetes).	1909 Naix Carme Serrallonga i Calafell, pedagoga i traductora catalana.	Naix M ^a Luz González Rodríguez, responsable de l'OM 2015-20. 1866 Naix Anne Sullivan, mestra innovadora en l'educació de persones sordes.
5	6	7	8	9	10	11	11
1936 Naix Julieta Kirkwood, figura clau xilena que va teoritzar sobre la necessitat d'incloure la perspectiva de gènere en la política.	1953 Es reconeix oficialment el vot femení a Mèxic.	1954 Naix Montserrat Ferrer, professora activa en la creació de materials en defensa del valencià.	Rami Fernández, primera professora gitana amb discapacitat, rep el Premi de l'Institut de Cultura Gitana.	Naix Isabel González López, responsable de l'OM 2007-10. 1950 Naix a O Pino (A Corunya) Marta Salvado, activista política i sindical que va ser una de les figures fonamentals de la renovació pedagògica gallega.	1959 Naix Sara de Navascués, professora de FP, feminista i sindicalista, defensora de l'Escola Pública. 1887 Naix Gabriela Mistral, poeta, professora i pedagoga xilena.	1889 Teresa Mañé i Miravet, mestra i periodista catalana, guanya un premi pel seu assaig <i>La educación libre de la mujer</i> .	
12	13	14	15	16	17	18	18
1872 Naix Francescos Bonnemaison i Farríols, educadors, escriptors i promotors de l'educació popular catalana.	2022 Mor a Rianxo (A Corunya) Carmen Muñoz Manzano; va ser escriptora i docent represaliada i exiliada, impulsora de les Missions Pedagògiques i inspectora d'educació.	1944 Naix a la Nucia (la Marina Baixa) Carme Miquel Diego, professora que va participar en moviments sindicals i de defensa de l'escola pública.	1937 Naix Obdulia Guerrero Bueno, condemnada a pena capital, va lluitar per aconseguir la la Escola de Magisteri Primari a Melilla.	1954 Naix Patrocinio Aguayo Montoro, mestra i activista sindicalista gaditana.	1961 Naix Ana Valencia, docent creadora del Concurs de Memòria Històrica per a joves a la Regió de Múrcia. 1858 Naix Ana M ^a Solo, escriptora, pedagoga i periodista extremeña.	1923 Naix Antia Cal, una de les grans renovadores de l'educació gallega contemporània, fundadora del Col·legi Rosalía de Castro a Vigo i de l'editorial, amb una contribució decisiva a la producció de materials pedagògics en llengua gallega.	
19	20	21	22	23	24	25	25
1932 Naix Aurelia Cutiérrez-Cueto, nomenada primera directora en la la Escola de Magisteri Primari de Melilla. Naix Francisca López García, responsable de l'OM 2012-14.	1992 Mor Enriqueta Castellanos Pereda, mestra madrilenya que va introduir i va promoure la renovació pedagògica en la seva escola.	1879 Naix R.A. Kartini, pionera de els drets de les dones a Indonèsia que va lluitar per l'accés a l'educació de les xiquetes.	1904 Naix Marta Zambrano, filòsofa, poeta i assagista malaguenya.	1879 Naix Aurora Rodríguez Carballeira, activista coneguda per les seues idees radicals sobre la reforma social i l'educació.	2025 Marina Montero Aguirre, professora de matemàtiques burgesa, rep el premi Algar per la seua novel·la <i>Un canto a la resiliencia juvenil</i> .	1926 Mor Ellen Key, les seues teories sobre la vida familiar, el pacifisme, el feminisme i l'ètica es van fer un lloc en la història de Suècia.	
26	27	28	29	30			
1899 Naix Veneranda García-Blanco Manzano a Beloncio, mestra i diputada durant la II República espanyola, qui va estar exiliada a França i a Mèxic després de la Guerra Civil.	1958 Naix a Almoradí (Baix Segura) Mari Carmen Gil, mestra d'educació infantil i primària, referent del feminisme i de l'activisme dins de l'STEPV.	1936 Naix Alejandra Pizarnik, poeta argentina exploradora de la identitat i de la subjectivitat femenina.		1932 Mor en l'exili a Lausana Clara Campoamor. 1962 Naix Lola Ateiza, professora d'Intervenció Sociocomunitària, coeducativa, sindicalista i ecologista.			

Día de la VISIBILITAT LÈSBICA

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTER SINDICAL
dones

Educadores rurals

Dones a l'EDUCACIÓ

FAUSTINA ÁLVAREZ GARCÍA

"Era una dona progressista, liberal i amb un esperit dinàmic i resolut que va orientar la seva intel·ligència i capacitat d'organització a millorar el sistema educatiu de l'època."

wikipedia

"MARUJA" LOPEZ FRAILE

"Mestra clau en la defensa de l'escola pública i la supervivència dels col·legis i dels CRA (centres rurals agrupats) en zones despoblades de la comarca de Talavera de la Reina."

PINO RODRÍGUEZ

"La primera vegada que vaig arribar dalt jo deia, plorant i tot, però si no hi ha ningú, ni hi ha cases!, però estien un munt de xiquets de les coves."

Maig 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

Temps de dones, dones en el temps

PRIMER DE MAIG

1

1982 Naix Lais Ruiz i Forés, docent vinculada als llenguatges expressius i la creativitat.
1939 Naix Mª Victoria Moreno, professora i autora de literatura en gallec.

2

1926 Naix Aída Bonnelly de Díaz, musicòloga, pianista i educadora dominicana.

3

1898 Naix Septima Poinsette Clark, educadora afroamericana i activista dels drets humans.

4

1922 Naix Ofelia Díaz Muñiz, mestra lleonesa que va lluitar per la jubilació de docents als 65 anys.

5

1937 Naix Emilia Beatriz Mª Ferreiro, Buenos Aires. Va ser pedagoga reconeguda per les seues aportacions al procés d'adquisició de la llengua escrita.

6

1947 Naix Martha Nussbaum, Nova York. Va ser defensora de l'educació com a clau per al desenvolupament personal.

7

2016 Angela Duckworth publica el seu llibre, *El Poder de la Passió i la Perseverança*. Promou un enfocament educatiu prioritzant la disciplina i la determinació.

8

1924 Naix Sofia Imber, figura clau en la visibilització de l'art i el periodisme literari per dones a Llatinoamèrica.

9

1857 Naix Sarmiza Biloscu, primera dona al món a obtenir un doctorat en dret.

10

1878 Naix Pilar Bardem, actriu i activista espanyola. Ha estat coneguda per la seua defensa dels drets humans i les causes socials progressistes.

11

1731 Mor Mary Astell, considerada per molta gent com la 'primera feminista anglesa'.

12

1950 Naix Ana M. Cano González, filòloga i costurera.

13

1888 Naix Inge Lehmann, sismòloga danesa que va revolucionar la ciència en descobrir el nucli intern de la Terra.

14

1940 Mor Emma Goldman, destacada anarquista, activista i feminista defensora de la independència econòmica de les dones.

15

1886 Mor Emily Dickinson, la seua obra va ser recuperada per la crítica feminista del S.XX com a símbol de la resistència intel·lectual enfront de l'opressió de les dones.

16

DIA DE LA RESISTÈNCIA ROMANÍ

17

1888 Naix Casilda Manzana i Lleida, mestra d'Osona reconeguda pel seu paper pioner en la promoció de l'educació en igualtat per a les dones espanyoles.

18

1955 Mor Mary Jane McLeod Bethune, educadora americana, lluitadora humanitària i activista dels drets humans.

19

1931 Mª Mayol Colom, pedagoga mallorquina que participa a la fundació de l'associació *Acció Cultura Mallorca*.

20

1880 Naix a la Corunya Celia Brañas i Fernández Miranda, la seua visió de l'ensenyament de les Cibenoles va estar d'acord amb la proposta educativa dels moviments de renovació pedagògica.

21

1935 Mor Jane Addams, activista feminista, sociòloga, pacifista i sufragista nord-americana.

22

Naix Sonia Blanco Esquivias, responsable de l'OM 2020-26.

23

1940 Naix Mª José Urruzola Zabala, pedagoga, feminista i escriptora conscientzada amb la coeducació i l'educació en igualtat.

25

1957 Naix a Pontevedra Chis Oliveira, filòsofa, professora i escriptora gallega en l'àmbit de la filosofia, la didàctica, la coeducació, el feminisme i l'educació afectivosexual en l'adolescència.

26

1951 Naix Sally Ride, primera dona que viatja a l'espai dels EUA. Va ser defensora de l'educació científica per a les nenes.

27

1878 Naix Mª Jesús Alvarado Rivera, Perú. Va ser una de les més grans precursors del feminisme modern a Llatinoamèrica.

Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones

28

Naix Marta Madruja Baix, docent, filòsofa i feminista.

29

1890 Naix Louise Michel a Vroncourt-la cote, França. Va ser educadora, poeta i escriptora.

30

1968 Naix Maria Fernanda Martínez de Eranueva, mestra dedicada per vocació a l'alumnat marginal.

31

1935 Naix Maria Callas, professora d'institut i actriu. Va ser guanyadora d'un Goya per la pel·lícula *Solas* (1999).

STES-INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organización de Dones

CONFEDERACIÓN INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organización de Dones

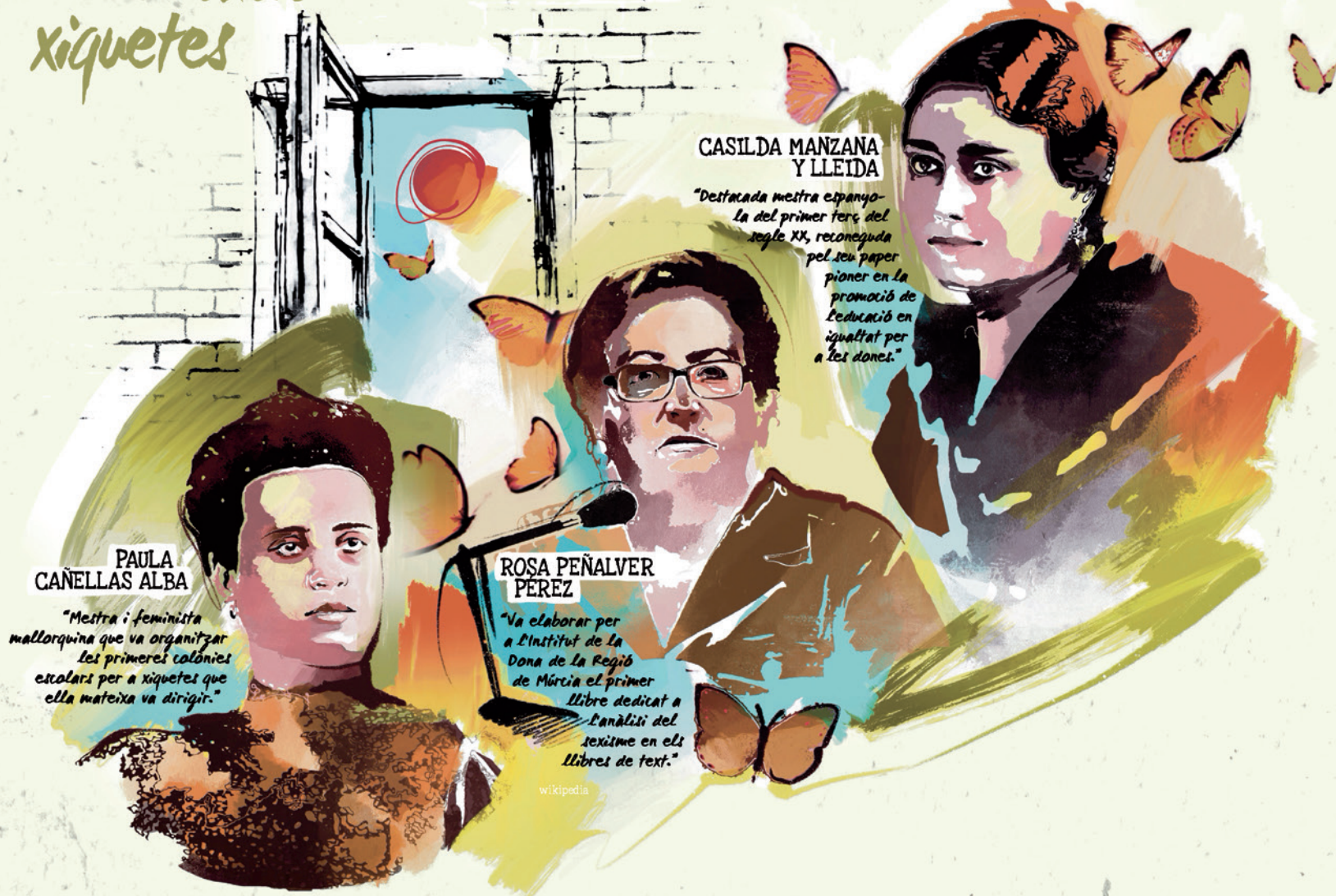
STEP V
dones

INTER SINDICAL
dones

Defensores dels drets i l'educació de les xiquetes

Dones a l'EDUCACIÓ

PAULA CANELLAS ALBA

"Mestra i feminista mallorquina que va organitzar les primeres colònies escolars per a xiquetes que ella mateixa va dirigir."

CASILDA MANZANA Y LLEIDA

"Destacada mestra espanyola del primer terç del segle XX, reconeguda pel seu paper pioner en la promoció de l'educació en igualtat per a les dones."

ROSA PEÑALVER PÉREZ

"Va elaborar per a l'Institut de la Dona de la Regió de Múrcia el primer llibre dedicat a l'anàlisi del sexe en els llibres de text."

wikipedia

Juny 2027

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
	1 Naix Fermín Bardón Álvarez, responsable de l'OM de 2010-12. 1973 Mor Helen Parkhurst que proposa El Pla Dalton proposta educativa basada en l'absència d'assignatures concretes.	2 1975 Naix Beatriz Mionela Carrillo de los Reyes, docent que ocupa actualment la direcció general per a la igualtat de Tracte i No Discriminació i contra el Racisme.	3 2015 Sorgeix el moviment feminista a Llatinoamèrica Ni Una Menos.	4 DIA INTERNACIONAL DELS XIQUETS I LES XIQUETES INNOCENTS VÍCTIMES D'AGRESSIÓ	5 1964 Naix Marian Moreno Llaneza, professora i experta en formació del professorat en coeducació.	6 1862 Naix Teresa Azpiroz Paul, Cadix, docent la tasca social del qual dins i fora de les aules li va donar un gran prestigi humà.
7 1862 Naix Alice Van Veughten Brown, professora d'art i historiadora, va ser creadora dels primers cursos de museologia i d'art modern.	8 1901 Es casen a la Corunya Marcela Gracia Ibaes i Elisa Sánchez Loriga, mestres, més de cent anys abans que la llei permetés el matrimoni entre persones del mateix sexe.	9 1958 Naix Ana M ^a Mulero de la Torre, mestra que va treballar de forma dinàmica amb l'alumnat amb tècniques teatrals, contes i cançons.	10 1996 Mor Betsie Hollands, periodista i feminista belga i figura emblemàtica del feminisme a Mèxic.	11 1956 Naix Poca Hermosilla, docent i activista per l'educació de la pau i els drets humans. Naix Beatriz Ojeda, una de les veus més importants de l'esquerra sindical i pedagògica asturiana amb perspectiva feminista.	12 1937 El règim franquista separa Ernestina Otero Sestelo de la seua càtedra com a represàlia pel seu compromís republicà i renovador a l'ensenyament. Naix Branca Guerreiro, responsable de l'OM 2000-03.	13 1958 Naix M ^a Teresa López Beltrán, docent i experta coneixedora de l'estudi del gènere.
14 1991 Primera vaga de dones a Suïssa.	15 DIA MUNDIAL DE PRESA DE CONSCIÈNCIA DE L'ABUS I MALTRACTAMENT A LA VELLESA ONU	16 1955 Naix Carmen Alario Trigueros, Palència. Va ser professora feminista i degana de la Facultat d'Educació de Palència.	17 1873 Naix Rosa Sensat i Vila, educadora catalana vinculada a l'educació pública.	18 1972 Naix Patricia Fernández Barberà, mestra d'educació infantil relacionada amb projectes creatius de l'aula.	19 DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA SEXUAL EN ELS CONFLICTES	20 1982 Naix Lorena Saiz Martínez, fundadora de l'Associació Berbiguet amb el propòsit de donar accés a formació artística especialitzada a persones amb tota mena de capacitats.
21 DIA INTERNACIONAL DE L'EDUCACIÓ NO SEXISTA	22 1988 Mor Enriqueta Agut Armer, mestra feminista i republicana castellonense. 1926 Naix Marta Angella Mata, política i pedagoga impulsora de la renovació de l'escola pública a la Transició.	23 1959 Naix Carmen Molina Mercado, destaca la seua trajectòria en educació artística i creativa.	24 1958 Naix Lola Rodríguez López, Villanueva de la Reina, Jaén. Mestra, coeducadora i activista feminista.	25 1909 Mor María Chinchilla, mestra guatemaltesa assassinada per la seua oposició al règim de Jorge Ubico.	26 1986 Naix Lara Morin Martín, Zamora, mestra que es desplaçava a fer classes a l'alumnat que no podia acudir a la capital.	27 2023 L'Ajuntament de Valladolid va atorgar el reconeixement per la defensa de la diversitat sexual a la mestra M ^a Eugenia Martín Domínguez.
28 DIA INTERNACIONAL DE L'ORGULL DE LESBIANES, GAYS, TRANSEXUALS I BISEXUALS	29 1986 Naix Gloria Argentina Cisneros, mestra rural la tasca educativa de la qual ha transcendit fronteres i reconeixement.	30 Naix Susi de León Morgado, Cadix, professora, sindicalista i feminista. Naix Virginia Cabrera, professora de Dret del treball i polítiques igualtat a la E.U.R.R.L.L. de Zamora (USAL).				

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

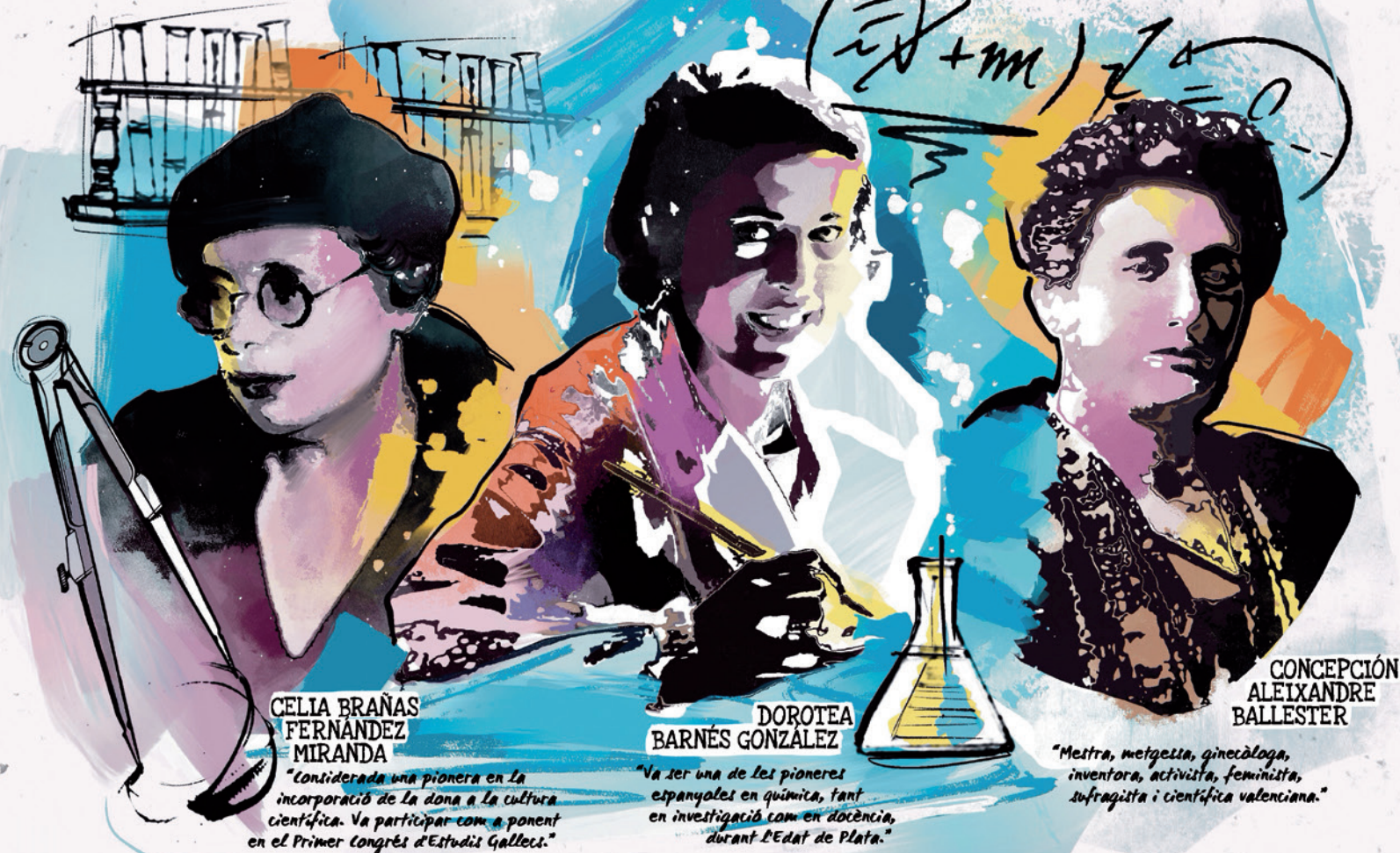
CONFEDERACIÓN
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTERSINDICAL
dones

Educadores a les ciències

Dones a l'EDUCACIÓ

Juliol 2027

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
			1 1993 Pilar Burgos Olivares, mestra d'Infantíl i impulsora d'un corrent pedagògic innovador en els anys 80, accés a la direcció del CEIP Reyes Católicos de Melilla.	2 1946 Naix M ^a Elena Simón Rodríguez a Alacant. És filòloga, professora, catedràtica de francès i experta en coeducació.	3 1955 Les dones mexicanes van exercir per primera vegada el dret al vot.	4 1846 Naix Laureana Wright de Kleinbans, Mèxic. Va ser pionera del feminisme mexicà i va exigir el dret al vot de la dona.
5 1961 Naix Valentina de la Torre. Dedica la seua vida professional a l'ensenyament de gitanes i gitano. Feminista a Salamanca.	6 1907 Naix Frida Kahlo, Ciutat de Mèxic. Pintora en què la seua obra gira al voltant de la seua biografia i del seu propi patiment.	7 1861 Naix Nettie Maria Stevens, mestra, bibliotecària i investigadora. Reconeguda genetista.	8 1901 Naix M ^a del Carmen Martínez Sancho, Toledo, primera doctora en Matemàtiques d'Espanya.	9 1866 Naix a Bergondo Carmen López-Cortón Viqueira, mestra i pedagoga. Formada a la Institució Lliure d'Ensenyament, va escriure diferents treballs sobre l'educació de les dones.	10 1925 Corneha a Tennessee, EUA, el famós «Judici del Mico», en el qual es va debatre l'ensenyament de la teoria de l'evolució a les escoles.	11 1936 Mor Belbina Cayo Gutiérrez, mestra d'idees pedagògiques avançades renovadores. 1903 Naix Adela Ferrato Sogura, mestra, escriptora i militant comunista costa-riqueny.
12 Dia de Malala 1997 Naix al Pakistan Malala Yousafzai, activista a favor del dret a l'educació de les nenes i premi Nobel de la Pau.	13 1964 Naix Teresa Salinas. Va treballar en diversos col·legis murcians, així com d'assessoria de formació i tècnica docent al MEC.	14 1925 Naix Maria Assumpció Català i Poch a Barcelona. Va ser professora, matemàtica i astronauta que es va dedicar a la docència.	15 1965 Mor Justa Freire, mestra i pedagoga zamorana. Condemnada al final de la guerra per pràctiques laïcistes.	16 1950 Mor Paulina Luisi Janicki, metgessa, professora, sufragista i activista feminista uruguaiana.	17 1935 Naix Ana Mae Tavares Barbosa, educadora brasilera pionera en educació artística.	18 1881 Naix a Vitoria Maria de Maeztu, una de les primeres dones a matricular-se a la Universitat de Salamanca.
19 2003 Mor Elena Caffarena, destacada jurista i feminista xilena, pionera en la lluita pel sufragi femení.	20 1897 Naix Josefa Navarro Zamora, mestra andalusa seguidora de la pedagogia Montessori.	21 1893 Naix Àngela Camioer Pascual, Sabiñán (Saragossa). Va col·laborar en la creació de l'Escola Cossío a València. Naix Sonia Fernández, responsable de l'OM 2007-10.	22 Dia Internacional del Treball Domèstic	23 1946 Naix Josefa Aurora Rodríguez Silveira, Gran Canària, creadora de contes que permeten als xiquets reinventar el seu llenguatge quotidià.	24 1893 Naix Cristina Pol Carcia, mestra i inspectora educativa i fundadora de la Societat Psicològica Galega. Va militar al Partit Galeguista i va formar part del Seminari d'Estudios Galegos.	25 Dia Internacional de la Dona Afrodescendent 1954 Naix Adela Gabarri, Léon, presidenta de l'Associació Gitana d'Astúries.
26 1899 Naix M ^a Solà de Sellarès, pedagoga i escriptora catalana vinculada al moviment teòfísic.	27 1878 Naix Celestina Vigneux i Cibils, Girona, mestra i pedagoga pionera a l'avantguarda educativa catalana.	28 1917 Naix la poeta referent de moltes generacions Gloria Fuertes.	29 1957 Naix Nieves Blanco García, pedagoga feminista i catedràtica. Ha centrat les seves investigacions en la coeducació i formació del professorat.	30 Naix Alicia Pozo, impulsora del projecte Filosofia per a Infants a Mòrcia. Responsable de l'OM 2005-07. Dia Contra el Tràfic de Persones	31 1943 Mor Lida Gustava Heymann, pacifista i sufragista alemanya que va cofundar la Societat per al Sufragi Femení a Alemanya 1902	

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTER SINDICAL
dones

Educadores a les arts plàstiques

Dones a l'EDUCACIÓ

MAUDE IRVINE KERNS

"Artista i educadora artística estatunidenca, coneguda per les seves pintures d'avantguarda"

wikipedia

INÉS MEDINA SANCHEZ

"Artista contemporània, pedagoga i investigadora"

AUGUSTA SAVAGE

"Va exercir com a docent i com a activista en la lluita social pels drets de la comunitat afroamericana dins del context artístic"

talaiacomchaves

Agost 2027

Dilluns Dimarts Dimecres Dijous Divendres Dissabte Diumenge

Temps de dones, dones en el temps

							1
							1876 Naix Maude Irvine Kerns, artista i educadora d'art nord-americana.
2	3	4	5	6	7	8	8
1958 Mor Josefa Úriz, mestra, pedagoga i activista política navarresa.	1848 Naix Isabel Muñoz Caravaca, Guadalupe. Mestra, periodista i astrònoma. Defensora del vot femení.	1979 Naix Anna Marzá Ibáñez, professora de la investigació de la qual s'ha dirigit a l'ensenyament de llengües en contextos multilingües 2003 Mor Dorotea Barnes, pionera espanyola en química en investigació i docència.	1961 Naix Dolores Fernández, mestra fundadora i presidenta de la la Associació de Dones Gitanes a nivell estatal Romí.	2009 Mor Antonia Ferrín Moreira, matemàtica, professora i la primera astrònoma gallega.	1979 Naix Justine Ward. Va ser la primera dona a desenvolupar un mètode educatiu musical als EUA.	1904 Naix Carmen Madrigal Nieto, pedagoga costa-riquenya i activista defensora dels drets de les dones.	1904 Naix Carmen Madrigal Nieto, pedagoga costa-riquenya i activista defensora dels drets de les dones.
9	10	11	12	13	14	15	15
1965 Naix Eva Gómez Pérez a Cabezón de la Sal. Va fundar als 90 l'associació per a la defensa de la infància i la joventut de Cantàbria.	Naix Palmira García Díaz responsable de l'OM de 1990-96.	1983 Roser Gener Coll va intervenir en la creació del patronat municipal d'escoles d'infantil a Menorca.	1905 Naix Juana Capdevielle, pedagoga i bibliotecària. Va participar com a conferenciant a les primeres jornades sobre pedagogia sexual. Després del colp d'estat, va ser detinguda per la Guàrdia Civil i assassinada.	1881 Naix Dolores Cebrían, mestra republicana compromesa amb la renovació pedagògica i l'alfabetització popular.	1930 Naix Aina Moll Marqués. Filòloga menorquina. Va ser la primera directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.	1907 Naix Carmen Conde, mestra i fundadora de la primera Universitat Popular de Cartagena. 1878 Naix Maria Maroto, mestra que va participar a les Missions Pedagògiques de la II República. 1904 Naix a Lugo M ^a Victoria Díaz, inspectora d'educació.	1907 Naix Carmen Conde, mestra i fundadora de la primera Universitat Popular de Cartagena. 1878 Naix Maria Maroto, mestra que va participar a les Missions Pedagògiques de la II República. 1904 Naix a Lugo M ^a Victoria Díaz, inspectora d'educació.
16	17	18	19	20	21	22	22
2007 Mor Esperanza Brito de Martí, periodista i feminista mexicana que va lluitar pels drets sexuals i reproductius.	1801 Naix Fredrika Bremer, feminista, escriptora i sufragista sueca, impulsadora de la reforma pels drets de les dones.	1895 Naix M ^a del Carmen Ibáñez, la seva vida professional la va dedicar a l'ensenyament, la composició i la recopilació de cançons populars de la província d'Albacete.	1855 Naix a Milà Linda Malnati, infirmant sindicalista, professora, pacifista i activista pels drets humans.	2018 Mor M ^a Isabel Chorobik de Mariani, una de les fundadores d'Avies de Plaça de Maig a Argentina.	1792 Mor Lady Mary Wortley Montagu, escriptora i poeta britànica coneguda per desafiar les normes de gènere de la seva època.	1948 Naix Mari Paz Cobo Cobo, mestra compromesa amb l'educació pública i coeducació. Sindicalista d'USTEA Jaén.	1948 Naix Mari Paz Cobo Cobo, mestra compromesa amb l'educació pública i coeducació. Sindicalista d'USTEA Jaén.
23	24	25	26	27	28	29	29
1955 Naix M ^a Antonia Fernández Medinilla, mestra d'adults. Participa al primer programa d'alfabetització de la Junta d'Andalusia.	1936 Aurelia Gutiérrez Blanchard pedagoga de la II República. És assassinada a Valladolid.	1987 Mor Victoria Kent advocada i política republicana.	1855 Naix Lidia Poët, primera dona italiana advocada al seu país. Defensora del sufragi femení.	1932 Naix Antonia Fraser, historiadora i novel·lista anglo-irlandesa. La seua obra ha estat clau per rescatar les perspectives femenines en la història britànica i europea.	1941 Xulia Minguiñón guanyà la Primera Medalla a l'Exposició Nacional de Belles Arts amb el quadre Escola de Doloritas, en què retrata Dolores Chaves Vizoso.	Naix Rosa Zafra Lizcano, responsable de l'OM de 2010-12. 1873 Naix Maria Goyri, professora i investigadora en el camp de la literatura espanyola.	Naix Rosa Zafra Lizcano, responsable de l'OM de 2010-12. 1873 Naix Maria Goyri, professora i investigadora en el camp de la literatura espanyola.
30	31						
1906 Naix Olga Teusky-Todd, matemàtica austro-alemanica. Va ser una de les poques dones destacades en matemàtiques d'alt nivell segle XX.	1870 Naix Maria Montessori, Itàlia, pedagoga, filòsofa, activista feminista i sufragista. 1887 Naix Zenobia Camprubí, Malgrat de Mar. Va ser escriptora, traductora i lingüista espanyola.						

STES
INTER-SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTER-SINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTER-SINDICAL
dones

Educadores en la filosofía i les lletres

Dones a l'EDUCACIÓ

ROSA VALLÈS COSTA

"Una de les seves obres més destacades parla sobre el paper de la dona durant la Guerra Civil i el franquisme, i va donar visibilitat a les dones oblidades."

diariodelbiza.es

GRACIELA HIERRO PÉREZCASTRO

"Va facilitar que s'abordaren en la docència aquells temes relacionats amb el cas i la sexualitat femenina considerats tabú en les societats patriarcal."

wikipedia

MARÍA ZAMBRANO

"La dona camina en la seva evolució, adquirix personalitat dia a dia, camina i s'esforça, aborda de front els problemes, dona la cara a la vida."

aforismos.net

impossible

Setembre 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

6	7	1	2	3	4	5
1795 Naix Frances Wright. Va ser de les primeres dones a EUJA a parlar públicament sobre els drets de les dones i de la reforma educativa.	1960 Naix Maruja López Fraile, referent en la docència rural de la zona de Talavera de la Reina.	1983 Vicenta Acoebis inicia a Àvila l'organització i el funcionament del primer CRA de l'Estat espanyol. Maria Carmen Ferrer Abellán, responsable d'OM de 1996-1998.	1917 Paula Cahellas Alba funda amb altres mestres l'Institut d'Estudis Feministes a Palma.	1968 Naix Elena Esther López Lillo, mestra i sindicalista. Primera dona presidenta de la Junta de Personal Docent no Universitari de la Regió de Múrcia.	1962 Naix a Lugo Xela Arias, docent, traductora i poeta gallega. L'any 2022 se li dedica el Dia das Letras Galegas. Naix Victoria Robles, experta en la història de les dones a l'Estat espanyol en la dictadura, l'exili i la transició.	 DIA DE LA DONA INDIGENA
13	14	8	9	10	11	12
1943 Naix Linda Stein, artista feminista estatunidenca l'obra de la qual explora temes de protecció, gènere i alteritat a través de l'esculptura abstracta i figurativa.	1978 Naix Cristina Balbás Martínez, Burgos, sòcia i fundadora d'EsqueLab.	1873 Naix Hani Motoko, escriptora, educadora i considerada la primera dona periodista al Japó.	1877 Naix Serafina Dévalos, Paraguai, educadora, advocada i feminista.	1907 Naix Dorothy Hill. Va ser la primera professora de la Universitat australiana i primera dona presidenta de l'Acadèmia Australiana de Ciències.	1992 Mor Veneranda Manzana, mestra republicana asturiana. Defensora de l'escola pública i democràtica.	1890 Naix Leonor Serrano Pablo, Ciudad Real, pedagoga i advocada impulsora del mètode Montessori a l'Estat espanyol.
20	21	15	16	17	18	19
1947 Naix Eli Bartra Murí, filòsofa i acadèmica mexicana, pionera en la investigació sobre dones i art popular.	1978 Naix Rocio Medina Martín, professora de la Universitat Autònoma de Barcelona i integrant del Grup d'investigació Antígona, drets i societat amb perspectiva de gènere.	1977 Naix Chimamanda Ngozi Adichie, escriptora i activista nigeriana. És una de les veus contemporànies més potents del feminisme global.	1851 Naix Emilia Pardo Bazán, la Corunya, escriptora i periodista que va defensar activament l'educació de les dones i la igualtat de drets.	1944 Naix Celia Amorós, filòsofa i assagista espanyola, considerada una de les teòriques més importants del feminisme de la igualtat.	 DIA INTERNACIONAL de la IGUALTAT SALARIAL	1956 Naix Beatriz Alfa Ramos, mestra i sindicalista referent a la província de Toledo.
27	28	22	23	24	25	26
1960 Naix Maruja López Fraile, Toledo, mestra referent de la docència rural en la zona de Talavera de la Reina.	 DIA PELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS I LA DESPENALITZACIÓ DE L'AVORTAMENT	1832 Naix Enriqueta González Rubín, escriptora asturiana que va defensar la instrucció de la dona i va denunciar la desigualtat social en el segle XIX.	 DIA INTERNACIONAL CONTRA EL TRAFIC DE DONES I MENORS AMB FINS D'EXPLOITACIÓ SEXUAL 2014 Beatriz Quirós aconseguí l'aprovació d'esmenes sobre l'especialitat de l'astúria i contra la violència de gènere en el Consell Escolar de l'Estat.	1983 Naix Anita Sarkisian, crítica de mitjans i bloguera feminista coneguda per la seva anàlisi dels tòpics de gènere en els vídeos i la seva defensa d'espais digitals segurs per a les dones.	2011 Mor Wangari Maathai, primera dona africana a rebre el Premi Nobel de la Pau en 2004.	1906 Mor Gualberta Aleide Becari, escriptora i periodista italiana, sufragista, feminista, republicana, pacifista i reformadora social.
29	30					
2002 Mor Mirta Botto, escriptora, assagista i docent. Va ser una figura clau en la literatura argentina.						

Temps de dones, dones en el temps

 STES
INTERSINDICAL
Organizació de Mujeres
Organizació de Dones

 CONFEDERACIÓN INTERSINDICAL
Organizació de Mujeres
Organizació de Dones

 STEP
dones

 INTERSINDICAL
dones

Educadores en la inclusió

Dones a l'EDUCACIÓ

RAMI FERNÁNDEZ

"Primera professora gitana amb discapacitat. Exemple per a totes les persones."

wikipedia

MARÍA EMMA MAYO PAIS

"Professora amb discapacitat visual de la Universitat de Santiago de Compostela especialitzada en inclusió."

INÉS SANTAMARÍA I LORENA SAIZ

"Art, diversitat i inclusió. Fem ACCESSIBLE L'ART a tothom i utilitzem com a ferramenta d'INCLUSIÓ SOCIAL."

Asociación Berbiquí

Octubre 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

				1	2	3
				1931 S'aprova per les Corts el vot femení a l'Estat espanyol, defensat per Clara Campoamor.	1814 Naix M. del Rosario Weiss Zorrilla, Madrid, pintora i una de les primeres docents de dibuix a l'Estat espanyol.	2013 Mor Angeles Santos, pintora i educadora, artista catalana pertanyent a la Generació del 27.
4	5	6	7	8	9	10
1936 Josefa Carcia Segret, mestra i escriptora compostelana, ingressa en la presó de Tui. En el seu llibre <i>Abajo las dictaduras</i> va debatre constància de l'horror de les presons franquistes.	Dia de les i els docents 1963 Naix Trinidad Muñoz Vucos, docent especialitzada a ensenyar a persones gitanes.	1937 Són assassinades les 17 roses de Guillema pels franquistes.	1888 Naix Edna Meade Colson a Petersburg. Va ser una educadora coneguda per la seva contribució a la millora de l'acollida a l'educació de persones afroamericanes.	1917 Naix Jacinta Gil Roncales, València. Després d'èxits de presó en 1964 va mantindre el seu compromís personal i es va dedicar a la docència artística.	1932 Mor Carmen de Burgos Seguí, periodista, escriptora i traductora andalusa. Activista dels drets de les dones.	1896 Naix Maria Luisa Dorado, Salamanca. Va ser la primera catedrática de l'Institut de Llengua Llatina en l'Institut General i Tècnic de Castelló.
11	12	13	14	15	16	17
DIA INTERNACIONAL DE LES XIQUETES 1977 Naix Angelita Trujillo, mestra i sindicalista que va promoure projectes de renovació pedagògica.	1961 Naix M. del Pilar Cardiazabal Serrano, mestra compromesa contra les violències masclistes. Premi Meninas de Castilla i Lleó.	1990 es funda el <i>Colectivo de Mujeres Enseñantes do Rosa ao Violeta</i> , que va treballar de manera pionera en l'anàlisi i erradicació del sexisme en l'escola gallega, impulsant la coeducació des d'una perspectiva feminista.	1971 Naix Teresa Gerna Martín Casado, professora en els Camps de Valladolid i Segovia. Coordina el projecte 'ComMujeres'.	Dia de la Dona Rural 2022 Asunción de Álvaro Benito inaugura l'exposició <i>Al Hilo del Pensamiento</i> . Col·labora en projectes educatius i comunitaris.	2025 Ana Belén Yuste obté el reconeixement entre les 10 millors docents de l'Estat espanyol en ensenyances de ciències amb un enfocament motivador i aplicat.	2022 Rosa M. Palomares López, docent que obté el Premi SIMO a experiències d'igualtat.
18	19	20	21	22	23	24
1965 Naix Rosa M. Torres Rosado, Màlaga, docent experta en igualtat i coeducació.	1952 Naix a Santiago de Compostela Carmen Alvario Alejandro, docent d'història, militant política, sindical i feminista. En 1977 va participar en la fundació del Sindicat Galego de Traballadores e Traballadores do Ensino STEG.	1963 Naix Paqui López García, educadora infantil amb trajectòria des de 1981. Membre del Sindicat de Serveis Públics Interindustrial de la Regió Murciana.	1850 Naix Salomé Ureña Díaz de Henríquez, educadora dominicana innovadora en l'educació de les dones en el seu país.	2017 Primer Congrés de Feminisme Romani dut a terme per l'associació Gitanes Feministes per la Diversitat.	1890 Naix Ernestina Otero Sestelo en Redondela, mestra i pedagoga. Pionera de la coeducació, va ser represaliada després del colp franquista.	1956 Naix Mary Mar Almeida, mestra, sindicalista i feminista canària.
25	26	27	28	29	30	31
2018 Mor Covadonga Pérez Sánchez, mestra i republicana, educada en l'escola rural.	1980 Mor Martha Salotti, educadora i escriptora argentina. Va ser formadora de docents amb una perspectiva pedagògica innovadora.	1899 Naix Laura Rodríguez Dulanto, Perú, figura clau per a l'educació superior femenina en Llatinoamèrica.	1879 Naix Luisa Capetillo, Puerto Rico, figura fonamental del feminisme anarquista, obrera, sindicalista i periodista.	1942 Naix Rosa Vallès Costa, Barcelona. Va ser catedrática de Geografia i Investigació i professora referent per a diverses generacions a Elvissa.	2010 M ^{re} del Henar Frutos, Valladolid. Va promoure el projecte <i>'In Crescendo'</i> , iniciativa educativa i musical coeducativa.	1870 Naix a A Pobra do Caramiñal M. Dios Rivademar, docent.
						1889 Naix Maria Sánchez Arbos, Oso, mestra i pedagoga. Va participar en l'escola de la República i va defensar l'educació pública, laica i activa.

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERINDUCIAL
Organización de Mujeres
Organización de Dones

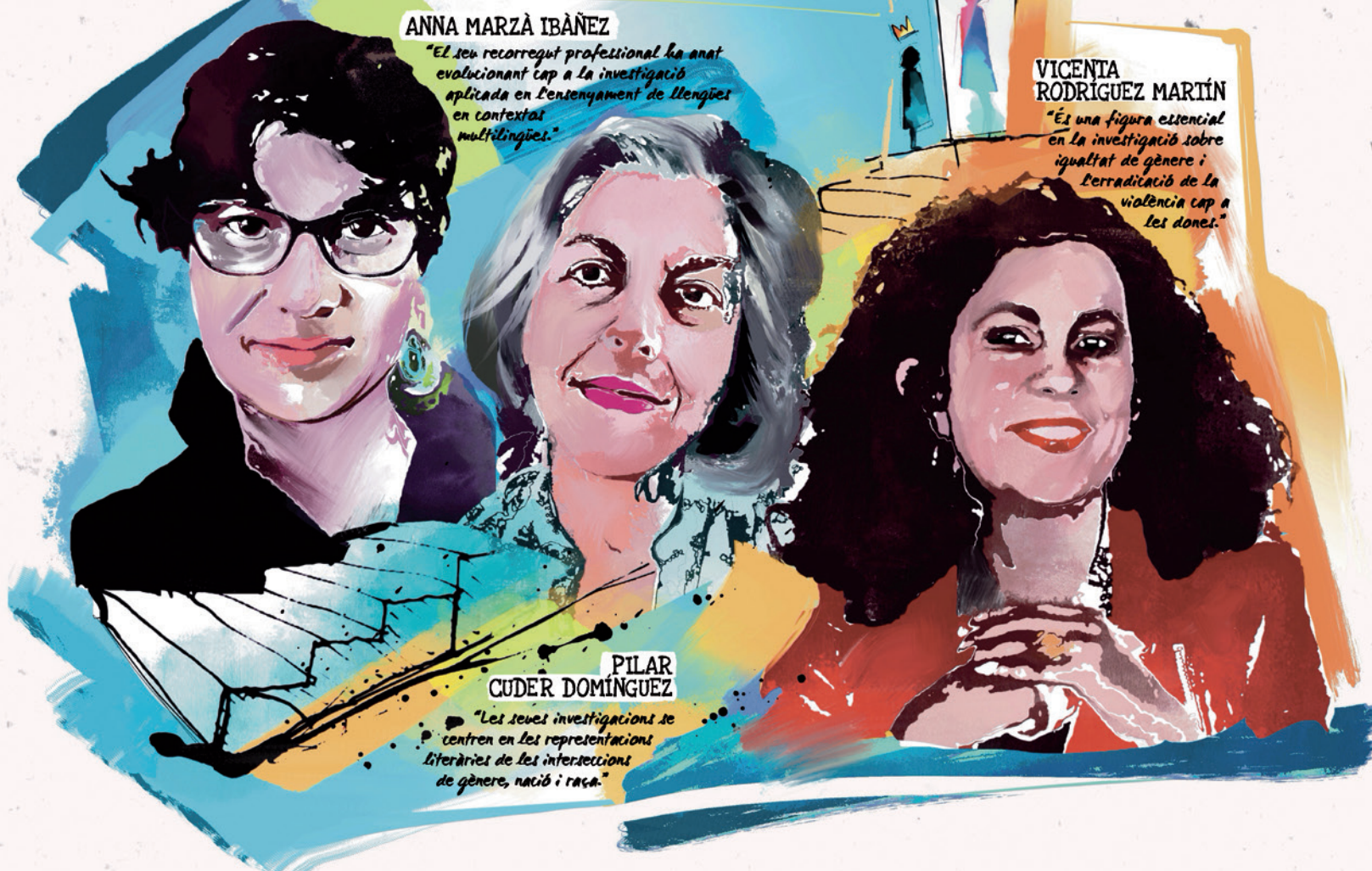
CONFEDERACIÓN
INTERINDUCIAL
Organización de Mujeres
Organización de Dones

STEPV
dones

INTERINDUCIAL
dones

Educadores universitàries

Dones a l'EDUCACIÓ

Novembre 2027

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1 1950 Mor Eloisa Díaz Insueta, la primera dona a graduar-se com a metgessa a Xile i en tota Latinoamèrica.	2 1938 Naix a Cee, la Corunya. Paz López Faal, pionera en l'àmbit de la renovació pedagògica.	3 Naix Aurelia Lahoz Clavelo. Va ser responsable de l'Àrea d'Igualtat de STEA.	4 1980 Mor Elizabeth Muriel Gregory, primera dissenyadora d'aeronaus del món i primera dona canadenca a titular-se com a enginyera elèctrica.	5 1807 Mor Angelica Kauffman. Va ser membre fundadora de la Royal Academy de Londres, debutant un llegat en l'ensenyament de la pintura.	6 2013 Mor Vicky Lorca, psicòloga, escriptora i activista feminista espanyola, coneguda per la seva labor en la defensa dels drets de les dones.	7 Dia Internacional CONTRA LA VIOLENCIA I L'ASSETJAMENT ESCOLAR 2019 Mor Margarita Salas, bioquímica impulsora de la investigació en la Biologia Molecular a l'Estat espanyol.
8 1850 Naix Rosario de Acuña, Madrid. Va ser una lluitadora, dramaturga i periodista, ferma defensora de la igualtat de la dona, el laïcisme i els drets civils.	9 1906 Mor Dorothea Beale, educadora i sufragista britànica. Va ser una pionera en la reforma de l'educació secundària per a dones.	10 1999 Pilar Benjam Arguimbau obtingué la Creu de Sant Jordi per la seva contribució a la formació de docents i la investigació pedagògica.	11 1988 Naix Carmen Guillén Lorente, doctora en Història Contemporània especialitzada en l'anàlisi històrica com perspectiva de gènere. 2024 Mor a Santiago María Salavado, pedagoga gallega.	12 1888 Naix Amalia Ladrón de Guevara, aragonesa innovadora i pionera en la Pedagogia i en el Magisteri.	13 1996 Mor Carmen Conde, escriptora i primera dona a ingressar en la RAE. En el seu discurs d'ingrés, va denunciar obertament el masculisme present en la llengua castellana.	14 2025 María Asunción Flores, Conca, reconeixement amb motiu del Dia de l'Ensenyança. És referent en metodologies emocionals i actives. Naix Pura Ferrer, mestra i sindicalista del País Valencià.
15 2023 Elena Coz Álvarez Landete, premi pel projecte Alianza STEAM: Mujeres en pie de ciencia. 2007 Caterina Valriu rep el Premi de la Crítica Serra d'Or.	16 1957 Naix M. Ángeles Lorente Cortés, mestra activista en els moviments de renovació pedagògica i plataformes en la defensa de l'escola pública.	17 1957 Naix Pilar Catalán Romero, va ser responsable de l'OM 1998-2000.	18 1939 Naix Margaret Atwood, escriptora canadenca, referent del feminisme contemporani, especialment per la seva crítica al patriarcat en obres com <i>El conte de la criada</i> .	19 1864 Naix María del Buen Suceso, mestra i escriptora. Directora de l'Escola Normal de Sòria fins a 1890.	20 1995 El col·lectiu <i>María Castaña</i> , format per dones docents gallegues, rep el premi Educació y Sociedad atorgat pel Ministeri d'Educació i Ciència. 1913 Naix Antonia Roján, pionera en física/meteorologia.	21 1945 Naix Carmen Avendaño Otero, activista i política gallega coneguda per la seva lluita contra el narcotràfic a Galícia.
22 1981 Naix Inés Santamaría del Hoyo, fundadora de l'associació Berbiqut amb el propòsit de donar accés a formació artística especialitzada a persones amb tot tipus de capacitats.	23 1958 Naix Theresa Kachindamoto, reconeguda per la dissolució de centenars de matrimonis infantils i per obligar les xiquetes a tornar a l'escola.	24 1879 Mor Sarah Hale, escriptora i editora estatunidenca que va advocar ferventment per l'educació igualitària per a homes i dones i per l'activisme social.	25 DIÀ INTERNACIONAL PER L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLENCIA CAP A LES DONES Vicenta Rodríguez Martín, professora i investigadora sobre igualtat de gènere i l'erradicació de la violència cap a les dones de la UCLM.	26 2022 Lluïsa Fuster Cortés va ser nomenada filla il·lustre de Menorca per ser educadora i defensora de la cultura mallorquina.	27 1975 Naix Sofia Martínez, professora de dibuix i arts plàstiques que combina la docència amb la pintura, la ceràmica i la joieria.	28 1899 Naix María Cegarra, il·lenciana en Ciències Químiques per la UMU i docent durant 40 anys en centres de Cartagena i la Unió.
29 Dia Internacional de les Defensores dels DDHH 1958 Naix Amada Traba, docent de Sociologia de l'Educació en la Universitat de Vigo. Participant activa en el camp de la Sociologia del Gènere.	30 2023 Primera Vaga General Feminista pel dret col·lectiu a la cura en Euskal Herria.					

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTERSINDICAL
dones

Dones a
l'EDUCACIÓ

PER
A

TOTES

ESCOLA

PÚBLICA

sindicalisme

BELEN GONZÁLEZ LOPE
Cantàbria

CHRISTINA FULCONIS MAROTO
Castella i Lleó

MARÍA SALVADO LÓPEZ
Galícia

PURA SÁNCHEZ SÁNCHEZ
Andalusia

BEATRIZ ALÍ RAMOS
Castella - La Manxa

MARI CARMEN GIL GARCIA
País Valencià

BEATRIZ QUIRÓS MADARIAGA
Astúries

ÁNGELA RODRÍGUEZ CALVO
Aragó

MARÍA DEL MAR MARTÍNEZ QUESADA
Melilla

JOANA TUR PLANELL
Illes Balears

PAQUI LÓPEZ GARCÍA
Murcia

MARY MAR ALMEIDA OSSA
Canàries

Desembre 2027

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

		1 1877 Naix Aurelia Cutiérrez-Cueto, Santander, nomenada directora interina de la primera Escola del Magisteri Primari de la ciutat de Melilla. En 1936 va ser afusellada pel règim franquista.	2 1954 Naix Carmen Calzado Requena, professora, feminista, ecologista, antimilitarista i sindicalista.	3 Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat.	4 1978 Mor Julia Peguero Sanz, mestra i feminista saragossana. 1919 Naix a Xagoaza (Ourense) Francisca Álvarez, mestra destacada per la seua labor d'alfabetització de menors i persones adultes.	5 1822 Naix Elizabeth Cabot a Boston, educadora i naturalista. Va contribuir a establir la Society for the Collegiate Instruction of Women en 1882.
6 1951 Naix Cándida Martínez López, primera dona degana de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Granada.	7 1963 Naix Pilar Tàvora Sánchez. El seu últim documental, "Gran rotunda gitana" (2025), aborda la batuda contra el poble gitano a l'Espanya del segle XVIII.	8 1912 Naix Cuillermina Medrano Aranda, Albece, mestra i política espanyola i primera dona regidora en l'Ajuntament de València.	9 1948 Mor Ma Luisa Navarro Margat, mestra compromesa amb el projecte socioeducatiu republicà, els drets de les dones i la justícia social.	10 2025 Alicia López fa una xerrada sobre l'empremta de la Pedagogia Freinet a Calfoi. 1961 Naix Laura Villafuente, responsable de l'OM i creadora del primer calendari Temps de Dones, Dones en el temps.	11 1850 Naix Concepción Gimeno Gil y de Flaquer, mestra i escriptora aragonesa. 2023 Mor Lola Ferreira, psiquiatra, docent i destacada feminista.	12 1881 Naix a Santiago de Compostela la María Concepción Pérez Iglesias, mestra i primera dona a ocupar el càrrec d'alcaldeessa a Calfoi.
13 1970 Naix Christina Fulconis Maroto, compromesa amb la defensa del professorat i amb el sindicalisme des de STECYL-i. 1963 Bàrbara Duran és guardonada amb el premi Mallorca d'assaig en català.	14 1958 Naix Pilar Aranda Ramírez, docent i primera rectora de la Universitat de Granada.	15 1877 Naix Emília de Sousa Costa, escriptora i feminista portuguesa defensora de l'educació de les dones.	16 1901 Naix Margaret Mead, antropòloga estatunidenca els estudis de la qual sobre sexualitat i gènere van ser revolucionaris per al feminisme.	17 1997 Ana Orantes Ruiz va ser assassinada després de denunciar en televisió quaranta anys de maltractament. Va ser el detonant social i polític a l'Estat espanyol per a la reforma del Codi Penal.	18 Dia Internacional de les Dones Migrants	19 1935 Naix Ma Luz Escribano Puelo, Granada. Professora, poeta i narradora. Va ser enquadrada en la Generació del 60.
20 1893 Naix Angelina Abad Cantavella, mestra vinculada a la cultura de Vila-real.	21 1963 Naix Belén González Lope, Burgos. Mestra, política i sindicalista d'STE-Cantàbria.	22 1913 Naix Griselda Álvarez Ponzo de León, educadora i política. Va ser fonamental en la lluita per la ciutadania i participació política de les dones a Mèxic.	23 1954 Naix Teresa Flores Martínez, Granada. Mestra i contadora d'històries.	24 1964 Naix Joana Tur Planells, professora i referent sindical a Elvissa. 1978 Naix Elena Infantes Castro, Jaén, mestra, cònvocadora, feminista, sindicalista i precursora del Moviment 8M Jaén.	25 1872 Naix Rosario Vera Peñazo, educadora i pedagoga argentina. Va fundar el primer jardí d'infància d'Argentina.	26 1918 Mor Marie Bonnevial, mestra, sindicalista i feminista francesa.
27 1975 Naix M ^a José Puchol Gil, mestra que ha format part del Projecte Educatiu 0-3 de Castelló.	28 1961 Naix Mariola Sanz Rodríguez, mestra referent en igualtat i coeducació. 1970 Naix Marta Martínez-Esparza, docent investigadora del departament d'Immunologia de la UMU.	29 2004 Es publica la Llei de Protecció Integral contra la Violència de Gènere a Espanya.	30 1903 Naix Carmen Hombro Ponzo, San Fernando, mestra sindicalista. Va ser afusellada embarassada en 1937 per defensar valors no concòrdants amb el catolicisme.	31 2017 M. Magdalena Celabert i Miró rep el Premi Aina Moll que atorga l'Obra Cultural Balear.		

Temps de dones, dones en el temps

STES
INTERINDUCAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

CONFEDERACIÓN
INTERINDUCAL
Organización de Mujeres
Organització de Dones

STEPV
dones

INTERINDUCAL
dones

ACTIVITATS SUGGERIDES

Aquestes activitats estan extretes de les activitats completes i annexos a organizaciendemujeres.org

GENER Pioneres

De 0 a 3 anys

DESCOBRIM QUI ENSENYA

La persona educadora presenta imatges de dones ensenyant (aula, lectura, acompanyament). Va anomenant accions ("ensenyar", "aprendre", "cuidar") i fent preguntes simples: "Què fan?", "Tu també pots ensenyar?".

Es finalitza assenyalant que les dones també han ensenyat al llarg de la història.

Es poden utilitzar làmines o projectar imatges de dones ensenyants: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Female_educators_from_Spain

De 3 a 6 anys

CONTEM LA HISTÒRIA D'UNA XIQUETA QUE VOLIA APRENDRE

La persona educadora conta una xicoteta història inventada inspirada en Fátima Al-Fihri, una xiqueta que volia aprendre moltes coses i va decidir crear un lloc on totes les persones pogueren estudiar. Es pot emprar un titella o una nina per a representar la protagonista.

Durant el relat es fan preguntes: "Qui pot anar a este lloc?", "Només algunes persones o totes?".

Al final, es construeix col·lectivament la idea que totes les persones tenen dret a aprendre i ensenyar. https://es.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1tima_al-Fihri

De 6 a 9 anys

TRES DONES QUE VAN CANVIAR L'EDUCACIÓ

Es presenten les imatges de Fátima Muhammad Al-Fihri, Maria de Maeztu i Gabriela Mistral. Es dividix la classe en 3 grups i cada grup rep una xicoteta informació sobre cada dona.

Cada grup explica a la resta qui va ser, què va fer i per què és important.

Es construeix una línia del temps col·lectiva. <https://mujeresbacanas.com/fatima-al-fihri-800-880/>
https://es.wikipedia.org/wiki/Mar%C3%ADada_Maeztu
https://es.wikipedia.org/wiki/Gabriela_Mistral

De 9 a 12 anys

INVESTIGACIÓ COOPERATIVA

En grups xicotets investiguen una de les pioneres per a fer una exposició oral breu. Elaboren una fitxa amb:

- Any i lloc de naixement, context social, etc.

- Aportacions a l'educació: contribucions, llegat, etc.
- Dificultats que va poder tindre.

<https://laescueladelarepublica.es/biografias/maria-de-maeztu/>
<https://wrmagazin.com/relatos/gabriela-mistral-130-anos-de-una-poeta-revitalizada-y-claves-de-por-que-es-un-simbolo/>
https://buscador.womenslegacyproject.eu/catalog/27795521_es

De 12 a 15 anys

PENSEM CON LES PIONERES

Lectura en veu alta de la cita de Maria de Maeztu:

"Soc feminista, m'avergonyiria de no ser-ho..."

Cada persona anota una paraula o idea que li suggerisca la frase. A continuació, s'organitza un diàleg en grups xicotets entorn de preguntes guia: Què significa ser feminista en el context de Maria de Maeztu? Creus que hui seixix sent necessari? Per què? Què significa participar en la cultura i en el coneixement? Totes les persones tenen les mateixes oportunitats per a fer-ho?

Cada grup comparteix una idea clau amb la resta de l'aula, que es recopila a la pissarra per a construir un mapa col·lectiu de conceptes parlats.

De 15 a 18 anys

DEBAT: EDUCACIÓ, PODER I DESIGUALTAT

Contextualització sobre l'accés de les dones a l'educació al llarg de la història. S'organitza un debat estructurat en tres moments:

L'alumnat se situa (físicament o simbòlicament) davant d'estes dos afirmacions: "L'educació ha sigut igual per a totes les persones al llarg de la història" o "Hui ja existix igualtat en l'educació".

En grups, reflexionen sobre: qui ha tingut històricament accés a l'educació i qui ha quedat fora, com influeixen el gènere, la classe social o l'origen, i quines desigualtats persisteixen hui.

Persones adultes

LES NOSTRES DONES REFERENTS

L'activitat comença amb una breu lectura o presentació de diverses dones pioneres en l'educació per a activar coneixements previs. A continuació, es desenvolupa un diàleg guiats: Quines educadores recordem de la nostra experiència personal o escolar? Quin impacte van tindre en les nostres vides o aprenentatges? Per què és important tindre referents femenins en l'educació?

Cada persona anota un nom i una idea clau. Posteriorment, es construeix una llista col·lectiva de referents femenins, que pot ampliar-se incorporant figures del calendari Temps de Dones, Dones en el Temps.

Maria de Maeztu

Atenció a la diversitat

En totes les activitats i nivells:

- S'adaptaran les propostes per a garantir la participació de tot l'alumnat.
- Es tindran en compte les necessitats específiques de suport educatiu.
- Es comptarà amb la col·laboració de professionals especialistes quan siga necessari.
- Es prioritzaran metodologies inclusives, flexibles i respectuoses amb els diferents ritmes d'aprenentatge.

FEBRER Mestres transformadores

De 0 a 3 anys

L'APARADOR DE LES CAPACITATS

Fase 1: Davant de l'espill si se'n té, anirem donant instruccions al nostre alumnat tipus: "Qui té mans fortes per a empenyar la paret? Tots tenim mans fortes! Qui pot acariciar-se la cara amb suavitat? Tots som suaus!". Es reforça que la força i la tendresa estan en tots els cossos per igual.

Fase 2: Convidem els xiquets i xiquetes a pintar en el paper continu segons la música:

Amb música forta: Han de donar "colps" de color o pintar amb energia.. "Quina força tenen les xiquetes i els xiquets en pintar!".

Amb música suau: Han de pintar amb les puntetes dels dits, fent carícies al paper. "Com de delicats som tots quan volem!".

Fase 3: El racó dels referents. En acabar, apleguem els pictogrames al voltant del mural. Comentem de forma senzilla el que veiem: "Mireu, este xiquet cuida el bebé com nosaltres, i esta xiqueta és una gran constructora". Se'ls convida a assenyalar qui s'assembla a ells en l'acció, no en el físic.

De 3 a 6 anys

LA SILUETA

Treball en grup xicotet (4 persones), grup només de xiques i grup només de xics.

Materials: paper continu, retoladors, colors i llapis.

Per a analitzar què pensem de l'altre sexe, en cada grup un membre d'este es gita sobre el paper continu (els xics representaran un xic i les xiques representaran una xiqueta). Retallem la silueta. Amb retoladors, retalls de periòdics i ceres dibuixaran: al cap, el que pensem; als ulls, el que veuen; a la boca, el que parlen; a les orelles, el que escolten; al cor, el que senten; a les mans, el que ofereixen; als peus, per on caminen. En assemblea presentaran les siluetes a tota la classe i s'anirà comentant el que han anat representant. Al final s'adonaran que no dista tant el que es reflecteix en un xic del que es reflecteix en una xiqueta.

De 6 a 9 anys

VISIONAT DE DOCUMENTAL SOBRE MARIA MONTESSORI

<https://www.youtube.com/watch?v=2FAaWBEKj3g>

A través d'este vídeo, l'alumnat pot conèixer la vida d'esta famosa pedagoga. Una vegada visionat, desenvoluparem diverses activitats com ara dibuixar esta dona, escriure alguna cosa de la seua vida, contar en assemblea el

que més ens ha cridat l'atenció o inventar una activitat dins del corrent Montessori.

De 9 a 12 anys

MESTRES PER UNA SESSIÓ

Es repartirà a cada alumne i alumna un tema que s'hauran de preparar per a després explicar-lo a la resta de companys i companyes. El tutor o la tutora actuarà com un alumne o alumna més.

Amb esta activitat intentem desenvolupar l'empatia i la valoració cap a les seues mestres i mestres.

De 12 a 15 anys

DONES MESTRES TRANSFORMADORES

Treball individual o en parelles.

Biografia de mestres que amb el seu treball i dedicació han aconseguit transformar la forma d'educar i de transmetre els coneixements. Repartirem noms i fotos de mestres i hauran de buscar informació sobre elles per a després exposar-la als seus companys i companyes de classe. Dones del nostre calendari: Rosa Sensat, Antia Cal Vázquez, Maria Montessori...

De 15 a 18 anys

L'ARBRE DE L'ENSENYAMENT

Cada alumne i alumna triarà una mestra que haja marcat la seua etapa escolar, amb aquella amb qui més va empatitzar, amb la que va sentir més connexió, amb la que més va aprendre...

Hauran de fer un treball d'investigació a través de contactes amb el centre i, si és possible, també entrevistar la mestra triada. Redactaran una xicoteta biografia de la protagonista, així com experiències, vivències, anècdotes...

El treball s'exposarà a tot el grup i el material s'anirà apegant en un gran arbre que prèviament totes i tots han dibuixat en un paper continu. La idea és que quede exposat en algun lloc visible de la classe o del centre.

Persones adultes

CINEFÒRUM

Després del visionat d'estes pel·lícules o documentals s'iniciarà la tertúlia on es comentaran lliurement aspectes com ara: trencar rols de gènere, educar i igualtat, transformar la societat, donar veu a experiències invisibilitzades.

• *Diari del carrer* ("Freedom Writers")

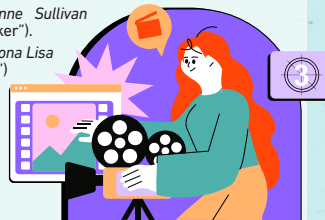
• *El miracle d'Anne Sullivan* ("The Miracle Worker").

• *El somriure de Mona Lisa* ("Mona Lisa Smile")

• Ni un de menys.

• Les mestres de la República.

• Les educadores.

MARÇ Mestres i pedagogues en la República

De 0 a 3 anys

ACTIVITAT 1. Aprenem els noms de les senyos Justa i Aurelia i de les companyes i companys.

En l'assemblea cantem una canço de bon dia amb cadascun dels noms dels xiquets i xiquetes i de les mestres.

ACTIVITAT 2. Col·loquem les fotos de les mestres Justa i Aurelia al costat de la foto de la nostra mestra i acolorim imatges d'estes per a col·locar-les en un mural amb l'alumnat.

De 3 a 6 anys

ACTIVITAT 1.

El nostre personatge d'aula ens deixa un puzle de Justa Freire que hem de construir en grup i ens demana que investiguem.

Preguntem a companys de 5é i 6é de Primària que ens ajuden a investigar. Descubrim els països de Bèlgica i França, on va viatjar per a formar-se.

ACTIVITAT 2.

Coneixem Carmen Conde i aprenem el seu poema "Caminem a l'unison".

l'il·lustrem i el gravem en el programa de la ràdio del centre. Creació del glossari Carmen Conde, on incorporarem paraules que anem aprenent, amb el seu significat, pictogrames, suport amb una gravació oral i en llengua de signes.

De 6 a 9 anys

Descubrim el quadre "Dos Germanes" de Maria Blanchard, germana d'Aurelia Blanchard, que representa el suport i l'afecte entre dones. Qui era Aurelia? En grups de 4-5 alumnes, s'investiga sobre el seu lloc de naixement, estudis universitaris, vida professional i càrrecs i participació política. Exposició de grup d'experts i representació en parelles del quadre a través de la tècnica del préstec.

De 9 a 12 anys

CREACIÓ DEL "RÀDIO-PÒDCAST DE LES INVISIBLES"

Carmen Conde i el seu marit van fundar la Universitat Popular de Cartagena i ella va treballar molt en la ràdio. Dividirem la classe en grups perquè gravem un micropòdcast (2-3 minuts):

El Guió:

Han d'imaginar una entrevista entre Carmen Conde i una de les dones anteriors (Aurelia o Justa).

El Conflicte:

En l'entrevista, Carmen ha de contar què va sentir en entrar en un món d'homes (la RAE) i com la seua tasca educativa amb les Missions Pedagògiques la va preparar per a això.

Secció "Paraules Rescatades":

Carmen defensava la llengua. Cada grup ha de triar una paraula que definisca el feminisme actual (ex: sororitat, empoderament, equitat) i explicar per quina raó Carmen la inclouria hui en el diccionari.

De 12 a 15 anys

A través de la tècnica del collage, crearem retrats de Carmen Conde, Aurelia Blanchard i Justa Freire per a la mostra pel 8M al centre.

Utilitzarem fotografies, articles de periòdics i part dels seus poemes, assajos i publicacions.

De 15 a 18 anys

Línia del temps col·laborativa. Entendre l'impacte històric de la República a través de Genially: La Sexta Columna: La España que nunca estudiaste. Connectar literatura i pedagogia analitzant textos de Carmen Conde: "Hallazgo", "Dominio", "El universo tiene ojos", "Amor", "Ante ti" i estudiar la vida i obra de Justa Freire: <https://elpais.com/espana/madrid/2021-09-02/para-justa-freire.html>.

Persones adultes

Llegim "Historia de una maestra" de Josefina Aldecoa que ens permet conèixer la vida de les mestres i pedagogues de la República, a les quals dediquem este mes del calendari. Acabem amb una tertúlia dialògica, en la qual cada persona comparteix les parts del llibre que han cridat la seua atenció i per què.

ABRIL Mestres en l'exili

De 0 a 3 anys

1. L'alumnat triarà làmines de flors i animals del poema de Gloria Fuertes "La maestra de las flores", anomenant-los amb l'ajuda de la persona docent.

2. La persona docent llegirà el poema amb l'alumnat dansant amb la seua làmina per l'aula.

3. En un mural amb els diferents elements del poema (flors i animals), acoloriu lliurement.

4. Els xiquets i les xiquetes portaran cossiols amb plantes a classe per a cuidar-les.

De 3 a 6 anys

LA MALETA DE LA MESTRA VIATGERA

Elaborar un conte o història senzilla que introduïrem en l'assemblea.

Per exemple: Hi havia una vegada una mestra que vivia en un poble molt bonic. Li agradava molt el seu treball i ensenyar a les seues xiquetes i xiquets a llegir, comptar, dibuixar i aprendre històries meravelloses. Un dia, per coses difícils que van passar al seu país, va haver de fer una maleta i viatjar molt lluny per a continuar ensenyant a altres xiquetes i xiquets.

Preguntes: Com es va poder sentir la mestra en deixar el seu poble i viatjar a un país desconegut?

I tu, com et sentiries si hagueres de deixar la teua casa?

Podem ajudar-nos d'algun material com una maleta on ficarem objectes importants o un mapa on indicarem el viatge que va haver de fer la mestra.

Per a finalitzar l'activitat, l'alumnat realitzarà un dibuix lliure que represente la història.

De 6 a 9 anys

"LES MESTRES QUE ENLLUMENEN CAMINS"

Gran grup (brainstorming): Què fa una mestra? Per què és important ensenyar? La docència és l'única professió que crea totes les altres? Perquè existisca una metgessa, un bomber, una veterinària, un fuster o una astronauta... primer hi ha d'haver algú que els ensenye a llegir, escriure, pensar i aprendre.

Com ens sentim quan aprenem una cosa nova?

Dibuixa una escola on tots aprenem per què una mestra ho fa possible. Escriu una frase curta (ex. Ser mestra és...).

Tancament: Quin superpoder creus que té una bona mestra? Per què és important que tothom puga aprendre? Les mestres represaliades van ser persones que no es van rendir. Gràcies al seu exemple, hui aprendre és un dret".

De 9 a 12 anys

CARTA A LA MESTRA

Cada xiqueta i xiquet escriurà una carta dirigida a una mestra invisible que va haver de marxar. En la carta poden

expressar, per exemple, què els agrada aprendre amb ella, què li dirien per a donar-li ànim i com creuen que se sentiria en ensenyar en un altre país.

Es llegiran algunes cartes en veu alta a la resta de la classe.

Després s'apegaran les cartes en un mural titulat "Mai oblidem les mestres". El mural quedarà com a recordatori de la importància de les dones de l'ensenyament i la memòria històrica.

De 12 a 15 anys

Busca en internet i llig les biografies de dos mestres de la República que van tindre desenllaços diferents en la seua vida (a moltes els va passar el mateix que a elles): Josefa Uriz Pi (Pepita) i Balbina Gayo Gutiérrez. Contesta a les preguntes següents:

- Què tenen en comú estes dos dones? • Quines idees impulsaven en la seua tasca com a mestres? • Van tindre cap carrec important? • Què els va passar després del colp d'estat franquista? • De què se les acusava perquè elles temereren per la seua vida? • Hi va haver algun judici per a alguna d'elles? • Per quina raó creus que els va ocórrer el que els va passar? • Creus que si això passara hui tindries professors o professores les vides dels quals estigueren en perill per les seues idees o la seua metodologia? Per què?

De 15 a 18 anys

PRODUCCIONS ARTÍSTIQUES SOBRE MEMÒRIA

En grups es realitza una producció artística (poema, collage o il·lustració) inspirada en l'experiència de les mestres espanyoles exiliades després de la Guerra Civil, com les mestres republicanes a Mèxic o la figura de Maria Zambrano. A través de l'art es representa l'exili, l'ensenyament i la transmissió de la memòria.

Persones adultes

Lectura del llibre "El barracón de las mujeres", Fermína Cañaveras Espasa- 9788467071764

La novel·la que trau a la llum la història de les dones espanyoles obligades a prostituir-se en els camps de concentració.

Mitjançant un grup de lectura i debat explorarem les condicions de la dona en este àmbit, així com l'extrapolació a qualsevol conflicte bèl·lic.

Josefa Uriz Pi

ACTIVITATS SUGGERIDES

Aquestes activitats estan extretes de les activitats completes i annexes a organizaciendemujeres.org

MAIG Educadores rurals

De 0 a 3 anys

Demanem a l'alumnat que porte peluixos menuts si tenen a casa, els parlem dels animals i expliquem com és la BALLENA.

1. Escoltem la cançó "La ballena Borondona" (YouTube), ens aprenem la tornada: La balena Borondona nada i nada per la mar, apareix i s'amaga, ningú sap on és.
2. Per últim, coloregem una fitxa de la ballena Borondona.

De 3 a 6 anys

Amb el mateix cançoner escoltem Drago-Drágó, a l'assemblea parlem de la importància dels arbres i entre totes i tots aportant idees elaborem un conte. En psicomotricitat fem estiraments com les fulles del Drago.

De 6 a 9 anys

Preguntaran als majors de la família, veïns o coneguts si tenen alguna referència de mestra rural, que els expliquen què significa treballar en una escola d'aquest tipus, avantatges i inconvenients.

1. Verbalitzaran i explicaran la informació que han rebut.
2. Buscaran retallades de diaris i revistes i les portaran per fer un mural entre tota la classe.

De 9 a 12 anys

Fem entrevistes a les mestres del col·legi preguntant: *Has treballat a una escola rural? Coneixes algú més? Què ha significat treballar-hi? Quina repercussió ha tingut? Quines diferències heu trobat entre l'escola rural i la d'un poble gran o ciutat?.*

Per grups de 4 i en una cartolina escrivim la informació obtinguda.

De 12 a 15 anys

PINO RODRÍGUEZ DÍAZ

Una de les protagonistes del mes de maig és Pino Rodríguez Díaz, busca la informació que trobes sobre ella.

<https://pellagofio.es>

1. Cerca informació sobre l'illa de naixement i situa-la "correctament" al mapa, ubica el muni-

cipi de Tejeda i busca tota la informació que trobes sobre aquest poble, quin significat té per a Canàries el 30 de maig?

2. Treball personal sobre la dificultat del treball duna mestra rural.

De 15 a 18 anys

FAUSTINA ÁLVAREZ GARCÍA: EDUCACIÓ, FEMINISME I CANVI AL MÓN RURAL

Visionat del vídeo sobre el llibre Faustina Álvarez García. Una pionera feminista entre el magisteri i la inspecció educativa. Després, respondre les preguntes següents:

<https://youtu.be/u0aldBqsc-y?is=ftK1TkeHp4D0rAlh>

Quines metodologies educatives innovadores va introduir a les escoles rurals? Amb quins objectius va crear la mutualitat "Perpetuo Socorro"? Va ser Faustina la primera dona inspectora a l'àmbit educatiu a Espanya?

Realitza una posada en comú de les respostes i participa en un debat sobre:

L'impacte de la tasca de Faustina als centres educatius rurals; Les dificultats que va enfrontar com a dona en aquest context històric; El seu paper com a referent per a altres dones a la docència.

Persones adultes

LA TASCA DOCENT EN CONTEXTOS RURALES.

Investiga en mitjans digitals les trajectòries de les protagonistes del mes de maig com a docents a col·legis rurals.

Respondre:

- Quines contribucions van fer a l'educació rural?
- Amb quins reptes es van enfrontar a la seua tasca?

Debat en grup sobre:

Impacte de la seua feina i el seu lideratge com a dona.

Posada en comú de:

- Reptes similars a l'educació rural actual (despoblació, manca de recursos).
- Estratègies per millorar la docència a zones rurals basades en la seva experiència.

Atenció a la diversitat

En totes les activitats i nivells:

- S'adaptaran les propostes per a garantir la participació de tot l'alumnat.
- Es tindran en compte les necessitats específiques de suport educatiu.
- Es complirà amb la col·laboració de professionals especialistes quan siga necessari.
- Es prioritzaran metodologies inclusives, flexibles i respectuoses amb els diferents ritmes d'aprenentatge.

JUNY Defensores dels drets i l'educació de les nenes

De 0 a 3 anys

CASILDA I LA MÚSICA

Presentem al nostre alumnat a través d'una imatge a Casilda una mestra que lluitava per la igualtat de les xiquetes i xiquets per posteriorment escoltar cantar i ballar la cançó "Arrós amb llei" Versió dia de la Dona.

<https://www.freed.com/articles/22645/cancion-arroz-con-leche-version-dia-de-la-mujer>

De 3 a 6 anys

CASILDA I LA FESTA DE L'ARBRE

Una mestra disfressada de Casilda Manzana i Lleida els explicarà en assemblea, a través d'un conte inventat, com treballaven en aquella època i com celebraven la seua tradicional festa de l'arbre per posteriorment convidar-los a participar a "La festa de l'arbre" on plantaran un arbre, cantaran cançons i inventaran poesies entre tots guiats pel mestre/a.

De 6 a 9 anys

MESTRES D'ABANS I D'ARA

- A l'assemblea ensenyarem una imatge de Casilda amb les alumnes i una altra d'ells amb el seu mestre.

Preguntar: *en què s'assemblen i en què es diferencien les fotos? Com creien que ensenyava Casilda? Perquè només hi ha nenes amb Casilda? Què ensenyava a les nenes? Què va fer Casilda per fomentar la igualtat en aquella època?*

- Posteriorment, en grups de 4 persones, cada grup pensarà quines accions poden contribuir a empoderar les nenes (p.e fomentar la seua autonomia, eliminar estereotips) per posar-les en comú.

De 9 a 12 anys

CASILDA I EL SEU LLIBRE "LES DONES DEL DEMÀ"

Presentem i llegim el capítol XIX "Respectu a la vellesa" del llibre "Les dones del demà" on Casilda reflecteix al seu diari a través d'un cas real basat en una de les seues alumnes, la importància de respectar els límits que ens imposen les persones grans interpretant-los com un benefici per a nosaltres i per a una sana convivència.

A continuació, debatrem sobre la importància del respecte i d'establir límits i normes per garantir una bona convivència.

De 12 a 15 anys

- En un moment en què la dona era educada per al manteniment de la llar i la cura dels fills/es i de l'espòs, apartant-la de la formació intel·lectual davant el convenciment que aquests coneixements no eren necessaris per a les tasques a realitzar, la mestra Paula Cañellas apostava per educar les dones per a elles mateixes: per gaudir de la cultura, per gaudir de la cultura.

- Investigarem sobre els drets de les dones vulnerats per la Llicència marital, legalitzada el 24 de juliol de 1889 i mantinguda fins a 1975.

- Realitzarem una performance que evidencie la diferència entre els drets de les dones al nostre país fa tan sols 50 anys i el moment actual, i la importància de l'educació en igualtat per trencar la clara discriminació entre home i dones.

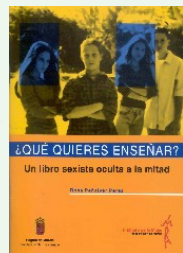
De 15 a 18 anys

Emulant Rosa Peñalver Pérez, que va escriure el primer llibre dedicat a l'anàlisi del sexisme en els llibres de text, trieu per grups un dels llibres de text que esteu utilitzant aquest curs, i investigueu si existeix sexisme en el seu llenguatge, il·lustracions, continguts, estereotips.

Posteriorment, fer una posada en comú, reflexionant sobre les causes d'aquest sexisme i proposant millores.

Persones adultes

Realitzarem un debat sobre el paper que té l'educació en la deconstrucció dels estereotips de gènere i les pràctiques discriminatòries.

JULIOL Educadores a les ciències

De 0 a 3 anys

La o el mestre ensenya diverses imatges relacionades amb l'espai: planetes, constel·lacions, naus espacials, astronautes... qual-sevol suggeriment serveix. L'alumnat haurà de pintar en un foli amb pintura de mans la imatge que els ha agradat més i, després, depenent de la capacitat del llenguatge que tinguin, explicarà el perquè han triat aquesta il·lustració.

De 3 a 6 anys

BINGO SOBRE EL COS HUMÀ

Mostrarem a l'alumnat la fotografia de Concepción Aleixandre Ballester una de les primeres dones a estudiar medicina a Espanya. Explicarem els impediments de les dones per accedir a l'educació superior.

Elaborarem un bingo del cos humà, confeccionarem paperetes amb diferents parts i òrgans del cos humà.

De 6 a 12 anys

Activitat 1: UNA ENDEVINALLA EXPLOSIVA:

Es llegeixen les històries de les dones del calendari del mes de juliol.

El joc consisteix a escriure en un tros de paper, una petita presentació o característica de cadascuna de les nostres protagonistes, que haurien d'introduir en un globus.

Enganxarem els globus a la pissarra i es van explotant, a poc a poc, i per equips, han de descobrir la docent que es descriu.

Activitat 2: JOC DE DUES MENTIDES I UNA VERITAT SOBRE LES PROTAGONISTES DEL CALENDARI DEL MES DE JULIOL.

Demanarem que expliquen tres coses a la resta de companys/es, de les quals dues seran mentida i una haurà de ser una veritat.

L'objecte és que el grup endevine quina és la veritat.

De 12 a 15 anys

FOLLOW THE LIDER / QUI ÉS LA LÍDER?

A través de l'exploració del bloc: *líderes en femenino 21*, un projecte creat per la docent Rosa M. Palomares López. Proposem a l'alumnat una sèrie de dones líders en política del món i així reflexions sobre la seua importància.

En grups de 3 o 4, els assignarem una líder i els donarem 5 minuts per investigar-hi.

Després hauran de completar una fitxa amb les dades següents:

NOM DE LA LÍDER
FN
CARRER
CURRICULUM

Finalment, demanarem a cada grup que presente la líder en un minut com si fos un tràiler o la introducció d'un presentador.

Reflexió final: Per què creus que coneixem menys aquestes dones que líders homes?

De 15 a 18 anys

- A finals del segle XIX a la Facultat de Medicina de la Universitat de València hi hauria uns cinc-cents estudiants, entre els quals hi havia només tres dones: les valencianes Concepción Aleixandre i Manuela Solís, graduades el 1889, i la murciana Sinésia Pujalte Martínez, que va abandonar els seus estudis en cinquè de carrera.

- Investiguem per grups menuts les xifres actuals a la Facultat de València. Després d'obtenir les dades, responem les preguntes següents:

- Quin és el percentatge de dones i homes que estudien medicina en aquesta facultat?
- A què creus que es deuen aquestes xifres?
- Saps d'alguna altra carrera de Ciències en què haja passat el mateix? I al contrari? Per què creus que ha passat això?

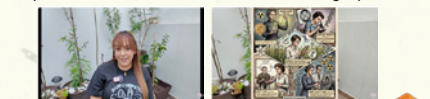
Persones adultes

DONES A LA CIÈNCIA: TRENQUEM BARRERES

Visionat del següent vídeo:

Dones científiques que van canviar la història <https://www.youtube.com/watch?v=6pYhNmuiPE>

Després del visionat, reflexionar i debatre en grup:

- Quines aportacions d'aquestes dones us han resultat més interessants?
- Per què és important donar visibilitat a les dones a la ciència?
- Coneixes alguna científica actual?

Per acabar, cada grup elaborarà un xicotet cartell o diapositiva amb el nom d'una científica i una frase que destaque la importància de la igualtat a la ciència.

Els treballs s'exposaran a classe.

AGOST Educadores a les arts plàstiques

De 0 a 3 anys

1. EXPLORACIÓ SENSORIAL AMB TEXTURES (inspirada a Maria Montessori). Crear un "racó de textures" on puguin tocar, esquinçar, estènyer i explorar.

2. PINTURA AMB ELEMENTS NATURALS (inspirada a Rudolf Steiner). Usen elements naturals com a eines per pintar o estampar.

De 3 a 6 anys

L'obra d'Augusta Savage explora l'escultura i el volum a l'art. Es veuran unes imatges projectades o impreses sobre diferents escultures relatives a la dona des de la Venus de Milo fins a Rubens, Leonardo da Vinci o Miquel Àngel.

Després es repartirà plastilina a cada xiqueta/a per modelar una figura femenina, estilitzada, bàsica, senzilla, segons els models que s'ha vist anteriorment o fent servir la seua pròpia imaginació.

De 6 a 9 anys

L'obra d'Inés Medina estudia la geometria i l'ús de diferents materials a l'expressió artística.

Es mostraran prèviament unes imatges amb informació bàsica sobre el concepte 'Geometria' a l'art, per poder traslladar nosaltres les idees de forma clara.

Es pot preguntar sobre si a l'habitació, a l'aula, o pels carrers ells aprecien formes geomètriques bàsiques. Després repartirem unes cartolines i uns llapis i colors i es tractarà de representar de forma geomètrica diversos elements o jugar amb la pròpia geometria de manera separada o la geometria present en un cos, un espai, un animal...

De 9 a 12 anys

L'ESTIGMA DE LA BOGERIA. L'OBRA D'ÁNGELES SANTOS TORROELLA

Dones artistes i estigma de la bogeria. Una mirada transversal al segle XX:

<https://www.youtube.com/watch?v=EIV0vcRP17Y> (34'10" - 47'11"). Escolta el vídeo i contesta les preguntes:

- Què caracteritza les obres d'Ángeles Santos especialment les dels anys 20 i 30 del segle passat? • Quina edat tenia quan va pintar els primers quadres? Pots anomenar-ne alguns? • De quina manera trenca Ángeles Santos amb les idees socials del que havien de ser les pintures de les dones? • Quines són les obres principals? • En quin quadre es reflecteix el conflicte amb la família? • Per què la internen en un sanatori? • Què opina Ramon Gómez de la Serna sobre el seu internament? • Quin efecte produeix a la pintora el fet de ser internada?

De 12 a 15 anys

QUI FALTA A LA HISTÒRIA DE L'ART?

Idea clau: Detectem la invisibilització de dones artistes i construïm nous referents.

L'alumnat comença reflexionant sobre els coneixements previs en art, identificant l'escassa presència de dones.

A partir d'aquí, s'organitza en grups per investigar Maude Irvine Kerns, Inés Medina Sánchez o Augusta Savage.

Cada grup analitza aspectes bàsics (biografia, obra i paper com a docent) i transforma aquesta informació en un producte visual (cartell artístic) que combine text i imatge. Exposen la feina a la resta de la classe.

L'activitat finalitza amb una reflexió crítica guiada on l'alumnat analitza per què aquestes figures han estat menys visibles i com influeix el gènere en la història de l'art.

De 15 a 18 anys

ART, PODER I GÈNERE

L'alumnat fa una investigació més profunda sobre les artistes que apareixen al mes d'agost, incorporant context històric, social i educatiu. Es posa el focus a les dificultats estructurals que van enfrontar per ser dones (i, en el cas d'Augusta Savage, també per raça).

S'organitza un debat on l'alumnat argumenta sobre si el món de l'art continua sent desigual actualment.

Elaborem un treball individual o grupal en format assaig, pòdcast o vídeo, en què exposa les seues conclusions i reflexiona sobre la necessitat de visibilitzar referents femenins.

Persones adultes

EL RENAISSANCE DE HARLEM. ANALITZANT L'ESCULTURA D'AUGUSTA SAVAGE

Treball col·lectiu que consisteix a rastrejar entre l'alumnat, l'obra d'Augusta Savage. El treball final consistirà en un cartell on hi consten les fotos de les seues obres més rellevants i els trets més característics de la seua obra, condicionada pel moment que li va tocar viure.

- Es reparteixen diversos textos, trets d'Internet: <https://historia-arte.com/artistas/augusta-savage> <https://afrofeminas.com/2019/01/17/augusta-savage-la-escultura-negra-mas-importante-del-siglo-xx/> <https://mymodernmet.com/es/augusta-savage/>
- Contesten en grup:
- A quin moviment artístic s'adscriu Augusta Savage? • De quina manera es reconeix la seua tasca pedagògica a l'art? • De quina manera va patir la discriminació racial? • Per què no s'ha conservat una gran part de la seua obra? • Quines són algunes de les seues obres més reconegudes?

ACTIVITATS SUGGERIDES

Aquestes activitats estan extretes de les activitats completes i annexos a organizaciondemujeres.org

SETEMBRE Educadores en la filosofía i les lletres

De 0 a 3 anys

REPARTIMENT DE TASQUES EN FORMA DE CANÇÓ

A partir d'una melodia i una lletra apegadisses i fàcils de recordar, aprenem una coreografia senzilla (mostrar mans i peus, agranar i rentar...) que emfatitza la idea de la cançó: totes les persones podem dur a terme qualsevol tasca, sense divisions de gènere.

De 3 a 6 anys

GESTIÓ DE LES EMOCIONS I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES: EL POT DE LA CALMA

En assemblea, reflexionem conjuntament sobre les conseqüències d'enutjar-se i perdre el control, tant per a nosaltres mateixes com per a les altres persones.

Reunim botelles de plàstic netes i transparents, purpurina de diversos colors i xicotets objectes acolorits i brillants (lluentons, botons, clips...). Deixem que els xiquets i les xiquetes trien els colors i els objectes que més els agraden i els ajudem a omplir les seues botelles amb aigua, cola i els objectes triats. Les botelles han de quedar molt ben tancades.

Ensenyarem l'alumnat a usar «el pot de la calma»: quan els envaïssa una emoció negativa, podran agafar el seu pot, agitar-lo i observar com es posa el contingut mentre tornen a regular-se.

De 6 a 9 anys

COM MARIA ZAMBRANO: TERTÚLIA I REVISTA

Exposem breument qui va ser Maria Zambrano i en quins projectes va participar al llarg de la seua vida.

Dividim el grup en xicotets equips de dos o tres estudiants, uns de mixts i altres de no mixts, per a observar diferències entre les seues conclusions. Els demanem que cada equip parles sobre algun problema que existisca al seu col·legi, poble o barri.

Ajudem cada equip a redactar un xicotet article sobre la problemàtica trobada i a il·lustrar-lo com algun dibuix o fotografia. Per a acabar, decidirem entre totes i tots quin nom posem a la nostra revista i la maquetarem per a poder fotocopiar-la i difondre-la.

De 9 a 12 anys

UN DIA EN LA VIDA DE...

De manera individual, demanem que trien una persona del seu entorn més pròxim i recullen en forma de diari un dia en la vida d'aquesta persona (quins horaris té, quines tasques realitza, quines aficions...).

Cada estudiant lliurarà la seua redacció i es durà a terme una posada en

comú d'aquestes. Introduïrem la idea de Graciela Hierro que les dones som considerades «éssers per a uns altres».

Reflexionarem col·lectivament sobre el temps que dediquen dones i homes a si mateixes i si mateixos i a la cura dels altres.

De 12 a 15 anys

QUI HI HA DARRERE D'UN PSEUDÒNIM?

"Durant la major part de la història, Anònim era una dona" ("For most of history, Anonymous was a woman."). La famosa cita de Virginia Woolf destaca la invisibilitat històrica de les escriptores. Moltes dones no van poder firmar amb el seu nom i van utilitzar pseudònims com George Eliot, Fernán Caballero, Isak Dinesen, Ellis Bell, Robert Galbraith o Bell Hooks.

1) Esbrinem quines dones s'oculten darrere dels pseudònims anteriors i les causes que les van portar a utilitzar-los; busquem altres pseudònims i descobrim qui hi ha darrere.

2) Cada alumne o alumna escriu un xicotet text (conte, poema o reflexió) i el firma amb un pseudònim; s'intercanvien els textos entre els companys i les companyes i s'intenta endevinar-ne l'autoria. Hi ha hagut cap sorpresa?

De 15 a 18 anys

LA CAIXA D'EINES: EL TEST DE BECHDEL

La normalització de la desigualtat és el primer obstacle que cal vèncer; hi ha eines que ens ajuden a descobrir-les, com posar-se les ulleres violeta o aplicar el test de Bechdel a pel·lícules i sèries. Aquest test planteja tres preguntes sobre els continguts audiovisuals:

Hi ha almenys dues dones en aquesta pel·lícula? • Parlen entre elles? • D'alguna cosa que no siga un home?

Ens comprometem a aplicar el test a les properes pel·lícules o sèries que vegem i fer una posada en comú reflexionant sobre l'androcentrisme i la infrarepresentació de les dones en els continguts audiovisuals.

Persones adultes

L'ESTENEDOR DE MÓNICA MAYER

L'artista feminista Mónica Mayer va crear la instal·lació «L'estenedor» en 1978 a Mèxic, on va exposar més de 800 targetes roses amb respostes a la pregunta de què era el que més violència exercia cap a les dones en la seua ciutat, i ens convidava a reflexionar sobre les violències difícils de detectar que vivim quotidianament.

Cada persona completa per escrit la frase: "Com a dona, el que més detesta de la ciutat / del meu treball és..." en una targeta i es penja en un estenedor improvisat col·lectiu. Anàlisi i debat sobre les respostes obtingudes.

NOVEMBRE Educadores universitàries

De 0 a 3 anys

1. EL MUR DE LES LLENGÜES

Inspirant-nos en Anna Marzá i la seua faena amb el multilingüisme, jugarem amb els sons. Escollirem cançons infantils o salutacions en diferents llengües (les dels xiquets i xiquetes de la classe) i observarem com una mateixa cosa es pot dir de moltes maneres.

2. PINTEM LA IGUALTAT

En honor a Vicenta Rodríguez i la seua faena per la igualtat, farem un mural conjunt on tots els xiquets i xiquetes pintaran amb les mans per a celebrar que tots podem jugar i crear junts.

De 3 a 6 anys

1. INVENTEM LA NOSTRA HISTÒRIA

Seguint la passió de Pilar Cuder per la literatura, cada xiquet i xiqueta dibuixarà un personatge que haja viatjat des de molt lluny. Després, entre tots, inventarem una aventura en la qual la col·laboració siga la clau.

2. EL JARDÍ DEL BON TRACTE

En honor a la faena de Vicenta Rodríguez per la igualtat i l'empoderament, crearem un jardí de flors de paper gegants. En cada petal, l'alumnat dibuixarà o escriurà (amb ajuda) accions que ens fan sentir bé i segurs. Este jardí "creixerà" al corredor o en algun espai del centre per a celebrar el 25 de novembre.

De 6 a 9 anys

COM HO DIRIES TU?

Presentació d'una mateixa frase: "Vull aigua".

• Producció oral per part de l'alumnat en diferents registres: De manera educada; Acompanyada de gestos; En un altre idioma; Com si foren un robot o un actor...

• Objectiu: Entendre que comunicar no és només parlar, sinó com es fa.

De 9 a 12 anys

DETECTIUS DE LA HISTÒRIA

Es divideix el grup en equips xicotets. A cada equip se li dona una targeta amb la història d'una dona important (podeu incloure Marie Curie o Margarita Salas). Cada grup ha de llegir la seua història i dibuixar: • Què va estudiar • Què va aconseguir • Quines dificultats va tenir per ser dona.

Després, cada equip compartix el seu "cas" amb la resta. Reflexionem amb preguntes com:

- Era fàcil per a elles estudiar?
- Creieu que hui és igual?

De 12 a 15 anys

VEUS UNIVERSITÀRIES FEMENINES

Investigació: Triar una universitat de referència. Entrevistar dones de tots els estaments possibles de l'entorn universitari: càrrecs de govern, professors, alumnes...

Faena:

1. Redacció de l'entrevista.
2. Execució i gravació de l'entrevista.
3. Edició de vídeo i àudio.
4. Debat final i propostes de millora..

Producte final: PÓDCAST

De 15 a 18 anys

DONES QUE GENEREN CONEIXEMENT

Preguntar al grup: Coneixeu alguna dona investigadora actual a l'Estat espanyol?

Conclusió breu del decent: "Hui coneixerem dones que sí que estan investigant i produint coneixement a la universitat".

Dividix la classe en 3 grups:

- Grup 1: Anna Marzá Ibáñez (didàctica de llengües)
- Grup 2: Pilar Cuder Domínguez (estudis feministes i literatura)
- Grup 3: Vicenta Rodríguez Martín (cas de menor visibilitat)

Entrega a cada grup una fitxa amb preguntes guia.

Es faran exposicions de les faenes realitzades.

Persones adultes

DONES QUE ESCRIUEN EL FUTUR DE L'EDUCACIÓ A L'ESTAT ESPANYOL

Trieu dues d'aquestes professores universitàries. Investiga com defensen i divulguen la seva faena.

PROFESORA	DEPARTAMENTO	UNIVERSIDAD
Alba Ambrós Pallares	Educació Mèdica i audiovisual	UB
Rocío Anguita Martínez	Pedagogia	UVa
Ana María Betello Nicolás	Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal	UV
Linda J. Castellano Quintana	Didàctica i Organització Escolar	UMU
Maria Félix Torrealba	Didàctica de les Ciències Socials	UB
Carmen Fernández Morante	Didàctica i Organització Escolar	USC
Mª del Carmen García García	Didàctica i Organització Escolar	UCA
Prudencia Gutiérrez Estebo	Didàctica i Organització Escolar	UEs
Maria Luisa Pérez Cañado	Filologia anglesa	UIA
Teresa Pozo Llorente	Mètodes d'investigació i Diagnòstic en Educació	UGR
Maria Rodríguez Maneo	Psicologia	UAM
Maria José Serván Nuñez	Didàctica i Organització Escolar	UMA
Margelida Pons Jaume	Filologia Catalana i Lingüística General	UIB

Atenció a la diversitat

En totes les activitats i nivells:

- S'adaptaran les propostes per a garantir la participació de tot l'alumnat.
- Es tindran en compte les necessitats específiques de suport educatiu.
- Es comptarà amb la col·laboració de professionals especialistes quan siga necessari.
- Es prioritzaran metodologies inclusives, flexibles i respectuoses amb els diferents ritmes d'aprenentatge.

OCTUBRE Educadores en la inclusió

De 0 a 3 anys

PODEM JUGAR A TOT!

Assemblea inicial: Presentació d'imatges de xiquets i xiquetes fent diferents activitats: cuinar, construir, cuidar bebès, conduir, etc. Sempre s'utilitzarà un llenguatge inclusiu: Totes les persones podem fer de tot.

Es poden fer adaptacions a l'alumnat amb NEE amb l'ús de SAAC, suport visual i amb gestos, i anticipant les activitats amb rutines.

S'organitzen diferents espais sense etiquetar per gènere:

- Racó de cures (nines, cuinetes).
- Racó de construcció (blocs, peces grans).
- Racó artístic (pintura, plastilina).
- Racó de disfresses (diversos rols: bomber/a, metge/metgessa, família, etc.).
- Racó de lectura, on es lligen diversitat de contes.
- Zona d'assemblea.

De 3 a 6 anys

TALLER D'EXPRESSIÓ ARTÍSTICA: En honor a Maria Emma Mayo País, proposem els següents tallers.

Taller de modelatge en fang. Amb els ulla tapats, els xiquets i les xiquetes modelaran en argila com s'imaginen que seria Lorenzo, el protagonista del conte (parlat en l'assemblea).

Taller d'expressió corporal. L'alumnat tractarà d'explicar i fer-se entendre, sense parlar, una part d'un conte que tots coneixen perquè s'ha treballat a l'aula.

De 6 a 9 anys

"LAULA DE MARIA LUISA ESCRIBANO"

La docent narra un conte adaptat on Maria Luisa Escribano és una mestra que ajuda a fer que tots els xiquets i xiquetes aprenguen de manera diferent.

S'utilitzen pictogrames (poden ser els propis d'ARASAAC), imatges i llenguatge clar (lectura dramatitzada).

Es fa una assemblea guiada (preguntes per a tots i totes).

Preguntes adaptades:

Tots aprenem igual? • Què va fer Maria per a ajudar? • Com ens sentim quan algú ens ajuda?

De 9 a 12 anys

L'Associació Berbiquí, fundada per Lorena Saiz i Inés Santamaría, naix amb el propòsit de proporcionar formació artística especialitzada i de qualitat a persones amb tot tipus

de capacitats. En el projecte Dibuvoces, Berbiquí utilitza il·lustracions creades pel seu alumnat per a dissenyar productes com camisetes, calcetins o mocadors de coll; donant veu als temes que motiven el seu alumnat.

a) Investiga sobre el concepte d'inclusió i crea una il·lustració (dibuix, collage, imatge digital...).

b) Plasma la il·lustració en algun producte que es puga vendre al mercat.

c) Grava un àudio para pujar a xarxes socials explicant què és la inclusió des del teu punt de vista, tal com va fer Sara Olalla https://www.youtube.com/watch?v=e_kU0yenjIE.

De 12 a 15 anys

PER A L'ALUMNAT ACNEE: MISSATGE EN BRAILLE

Utilitzant adhesius en relleu, l'alumnat forma el nom i l'edat de Maria Emma Mayo País. Això fa tangible la manera com ella accedix a la informació.

"REFERENTS QUE INCLOUEN"

Comencem amb una enquesta interactiva anònima (Mentimeter) on l'alumnat respon a preguntes com:

- Coneixes alguna dona referent en educació?
- Què significa inclusió per a tu?

A continuació, fem una breu exposició amb Genially presentant figures com: Ramí Fernández; Maria Emma Mayo País; La labor de la Associació Berbiquí... S'analitzen les seues aportacions des d'una perspectiva social i feminista.

Posteriorment, l'alumnat treballa en governs xicotets per a crear una "targeta de referent" (digital o en paper), on han d'incloure: Biografia, obstacles superats, aportacions a la inclusió i un missatge inspirador per a la seua generació.

De 15 a 18 anys

TALLER D'IL·LUSTRACIÓ "DIBUVOCES"

Per a l'alumnat ACNEE: Sessió de dibuix lliure on l'alumnat cree els seus propis personatges o dissenys. Explicar com l'associació Berbiquí utilitza estos dibuixos per a crear productes reals (calcetins i bosses) en la seua tenda Dibuvoces.

RESTA DE L'ALUMNAT: Fer un video atenent la realitat de les dones gitanes (consultar <https://asociacionnromi.org>). Reflexionar sobre la doble discriminació i per què es considera Ramí Fernández la primera mestra gitana amb discapacitat funcional del 80%.

Persones adultes

1. TERTÚLIA DIALÒGICA: "PEDAGOGUES QUE INSPIREN"

Lectura i debat de textos breus de pedagogues rellevants. Reflexió sobre la vigència de les seues idees.

2. TALLER DE MEMÒRIA: "LES MESTRES DE LA MEUA VIDA"

Esriptura autobiogràfica sobre dones educadores significatives. Posada en comú voluntària.

DESEMBRE Escola pública i sindicalisme

De 0 a 3 anys

ACTIVITAT 1: EL MEU OBJECTE ESPECIAL

Es demana a cada xiquet o xiqueta que porte de casa un objecte significatiu per a ell o ella. Es col·loquen tots els objectes en la catifa. Cada criatura arreu la seua objecte i fa una acció amb ell (abraçar-lo, besar-lo, mirar-lo, ensenyar-lo al grup...). La persona adulta pot acompanyar verbalitzant emocions: "Veig que t'agrada molt el teu objecte", afavorint l'expressió afectiva.

ACTIVITAT 2: ON ESTÀ EL MEU OBJECTE?

Els objectes s'introdueixen en un sac opac. Cada xiquet o xiqueta introdueix la mà i intenta reconèixer el seu objecte a través del tacte.

De 3 a 6 anys

ACTIVITAT 1: RECONEC EL MEU COS

Amb pintura no tòxica, l'alumnat estampa les seues mans i peus en paper continu, utilitzant el color que preferisca. S'escriu el nom de cada xiquet o xiqueta al costat de les seues petjades, afavorint la identificació personal i la consciència corporal.

ACTIVITAT2: ENS MOVEM I ENS TROBEM

L'alumnat es desplaça per l'aula al ritme d'un panderet. Quan el so s'atura, es para i abraça o saluda la persona més pròxima, respectant sempre la voluntat de cada participant (pot ser una abraçada, un xoc de mans, un somriure, etc.).

De 6 a 8 anys

ACTIVITAT 1: CREEM APARIATS

S'explica què és un apariat. A partir d'imatges o paraules (gat, gripau, maduixa, taula, pilota, camió...), l'alumnat crea els seus propis apariats, fomentant la creativitat lingüística.

ACTIVITAT 2: DESCOBRIM OBJECTES

Seguint una metodologia inspirada en Maria Montessori, es col·loquen objectes dins d'una bossa opaca. Un alumne o alumna descriu l'objecte sense anomenar-lo i la resta del grup intenta endevinar de què es tracta.

De 8 a 10 anys

ACTIVITAT 1: EL JOC DEL TRESOR

S'amaga un objecte, es fan grups i han d'anar resolent les endevinalles per a arribar a l'objecte amagat. Cada equip comença per una pista diferent. Exemple: Pista 1 - Matemàtiques - Si en una classe hi ha 24 alumnes i es repartixen en grups de 4... Quants grups hi ha? Resposta: 6. Anar a: aula 6

ACTIVITAT 2: DRAMA I ROLS

Inspirada en Dorothy Heathcote. Es planteja una situació: "Estem en una illa acabada de descobrir on apareix una nova espècie animal". En grups de 5-6 persones, cada participant assumix un rol (científica/científic, arqueòloga/arqueòleg, fotògrafa/fotògraf, exploradora/explorador...).

Des del seu rol, interactuen i descriuen l'espècie imaginària, desenvolupant la creativitat, l'expressió oral i el treball cooperatiu.

De 10 a 12 anys

ACTIVITAT 1: DEBATEM

Seguint l'enfocament d'Anna Camps, s'organitzen debats en parelles. S'introdueixen temes en una caps a cada parella n'extrau un (per exemple: platja o muntanya?). S'assignen rols i es fomenta l'argumentació, el respecte i l'escolta.

ACTIVITAT 2: INVESTIGUEM PEDAGOGUES

Es formen grups heterogenis de 4 estudiants. Es presenten referents com Maria Montessori, Emilia Ferreiro, Dorothy Heathcote, Anna Camps o Ellen Dissanayake. Cada grup tria una pedagoga i dissenya una activitat basada en el seu enfocament, que posteriorment pot aplicar-se en Educació Infantil.

De 12 a 15 anys

Cada alumne i alumna decidix quina professió tria i fan una aproximació dels ingressos mensuals que poden percebre. Han de reflectir si amb aqueix sou mensual podrien pagar servicis com la salut i l'educació privada. Al final es realitza un debat per a poder reflexionar sobre les desigualtats que hi hauria si no tinguérem en l'Estat espanyol sanitat i educació pública.

De 15 a 18 anys

ACTIVITAT 1: Investigar per grups xicotets, no més de 4, el que és el sindicalisme. Exposar la informació per grups i reflectir com poden actuar els sindicats docents en l'educació.

ACTIVITAT 2: Assemblea estudiantil- sindical. Debatran per torns de paraula els problemes que troben en el seu centre educatiu: males instal·lacions, falta de materials, ratnes molt grans... Finalment, una reflexió de com la unió fa la força dels canvis socials.

Persones adultes

ACTIVITAT 1: Es demana que s'investigue com són les condicions laborals actuals del professorat (vacances, baixes mèdiques, jornada laboral...) i comparar-les amb les de principis del segle XX. L'objectiu és identificar quins drets han sigut aconseguits gràcies a l'acció sindical.

ACTIVITAT 2: En grups de 5, han de realitzar cartells o vídeos curts on plasmen la importància que té la llibertat sindical i la defensa de l'escola pública. Es presentaran per grups i explicaran el contingut dels seus treballs per a conscienciar-se conjuntament de la importància de la lluita pels drets d'una educació pública i universal.

